

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszków Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć nad Bugiem.

1 Listopada 1927 r.

T R E Ś Ć

Pozycja	Strona
93 Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17-go sierpnia 1927 r. o zmianie ustawy z dnia 27 maja 1919 r. o ustalaniu i wynagradzaniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych	309
94 Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 czerwca 1927 r. o utworzeniu okręgów gmin wyznaniowych żydowskich na terenie województw: białostockiego, wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego	310
95 Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 10 października 1927 r. Nr. I-1993/27. w sprawie prywatnej nauki religii dla dzieci żydowskich	320
96 Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 17-go czerwca 1927 r. Nr. I-9979/27. w sprawie egzaminów nauczycieli uczących wyłącznie pewnych przedmiotów w szkołach powszechnych	321
97 Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie zakładania kółek i zrzeszeń młodzieży szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych	322
98 Sprawozdanie Kuratorjum z oświaty pozaszkolnej za rok szkolny 1926	324
99 Okólnik Kuratorjum do nauczycielstwa wszystkich szkół w sprawie uruchomienia Okręgowej Biblioteki Nauczycielskiej w Brześciu nad Bugiem	333
100 Uzupełnienie organizacji szkół powszechnych w Okręgu Poleskim	401
101 Ruch służbowy	403
102 Ogłoszenie	426

93.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 17 sierpnia 1927 r.

o zmianie ustawy z dnia 27 maja 1919 roku o ustalaniu i wynagradzaniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 27 maja 1919 r. o ustalaniu i wynagradzaniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. P. P. P. Nr. 44, poz. 311), zmienionej ustawą z dnia 18 grudnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 6) i ustawą z dnia 15 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 88), w §§ 3 i 9 art. 22 dodaje się ustęp następujący:

„Dla nauczycieli czynnych w dniu 29 listopada 1922 r. w publicznych szkołach powszechnych na terenie województw: nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i ówczesnego okręgu administracyjnego wileńskiego; powiatów: grodzieńskiego i wolkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej ówczesnego powiatu bielskiego województwa białostockiego odracza się ten termin do dnia 32 sierpnia 1921 r.“.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 642).

Prezydent Rzeczypospolitej (—) **I. Mościcki.**

Prezes Rady Ministrów i Minister

Spraw Wojskowych (—) **J. Piłsudski.**

Minister (—) **K. Bartel.**

Minister Spraw Wewnętrznych (—) **Sławoj-Składkowski.**

Minister Spraw Zagranicznych (—) **August Zaleski.**

Minister Skarbu (—) **G. Czechowicz.**

Minister Sprawiedliwości (—) **A. Meysztowicz.**

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego (—) **Dr. Dobrucki.**

Minister Rolnictwa (—) **K. Niezabytowski.**

Minister Przemysłu i Handlu (—) **Kwiatkowski.**

Minister Komunikacji (—) **Romocki.**

Minister Robót Publicznych (—) **Moraczewski.**

Minister Pracy i Opieki Społecznej (—) **Dr. Jurkiewicz.**

Minister Reform Rolnych (—) **Witold Staniewicz.**

Minister Poczti Telegrafów (—) **Bogusław Miedziński.**

94.

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

z dnia 21 czerwca 1927 r.

o utworzeniu okręgów gmin wyznaniowych żydowskich na obszarach: powiatu białostockiego, bielskiego, grodzieńskiego, sokólskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego oraz na obszarach województw: nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego.

Na podstawie § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 października 1925 r. w sprawie utworzenia gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze województw: wołyńskiego, poleskiego, nowogródzkiego, powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego oraz okręgu administracyjnego wileńskiego (Dz. U. R. P. № 114, poz. 807) tudzież art. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 marca 1927 r. w sprawie utworzenia gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze powiatów: białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 175) zarządzam co następuje:

§ 1. Na obszarach wyżej wymienionych tworzy się okręgi gmin wyznaniowych żydowskich, według podziału, uwidocznionego w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Regulamin wyborczy dla wyborów organów zarządu w gminach wyznaniowych, wymienionych w załączniku, będzie wydany w drodze osobnego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 21 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 566).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

(—) Dr. Dobrucki.

Załącznik do rozp. Min. Wyzn. Rel. i O. P.
z dnia 21 czerwca 1927 roku.

Województwo Białostockie

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgów gminy wyznaniowej żydowskiej.
Białystok	Białystok	Miasta: Białystok, Choroszcz, Stariosielce, Gminy: Białostoczek, Choroszcz, Dojlidy.
	Goniądz	Miasta: Goniądz, Gminy: Dolistowo, Goniądz.
	Gródek	Gminy: Gródek, Michałowo-Niezbudka.
	Knyszyn	Miast.: Knyszyn, Gminy: Kalinówka, Krypno, Obrubniki.
	Trzcianne	Gminy: Trzciane.
	Wasilków	Miasta: Supraśl, Wasilków, Gminy: Czarna Wieś.
	Zabłudowo	Miasta: Suraż, Zabłudowo, Gminy: Juchnowiec, Zabłudowo, Zawyki.
Bielsk	Bielsk	Miasta: Bielsk, Kleszczele, Gminy: Dubiażyn, Kleszczele, Pasynki, Topczewo, Wyszki.
	Brańsk	Miasta: Brańsk, Gminy: Domano-wo, Rudka, Widzgowo.
	Boćki	Miasta: Boćki, Gminy: Kąty, Łubin, Milejczyce.
	Ciechanowiec	Miasta: Ciechanowiec, Gminy: Grodzisk, Skórzec.
	Drohiczyn n.B.	Miasta: Drohiczyn n.B. Gminy: Narojki.
	Mała Narewka	Miasta: Narew, Gminy: Białowieża, Łosinka, Masiewo, Narew.
Siemiatycze	Siemiatycze	Miasta: Mielnik, Siemiatycze, Gminy: Radziwiłłówka, Siemiatycze.
	Orla	Gminy: Orla.

Nazwa powiatu	Nazwa gmin wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgów gminy wyznaniowej żydowskiej.
Grodno	Brzostowica-Wielka	Gmina: Brzostowica-Wielka, Hołynka.
	Druskieniki	Miasta: Druskieniki, Gminy: Marcińkańce, Porzecze.
	Grodno	Miasta: Grodno, Gminy: Hornica, Hoża, Wiercieliszki.
	Indura	Miasta: Indura, Gminy: Indura, Łasza, Wielkie Ejsmonty.
	Jeziory	Gminy: Berszty, Jeziory.
	Krynki	Miasta: Krynki, Gminy: Brzostowica Mała, Krynki.
	Łunna	Gminy: Dubno, Gudziwicz, Łunna.
	Skidel	Miasta: Skidel, Gminy: Kamionka, Skidel, Zydomla.
Sokółka	Wołpa	Gminy: Mosty, Wołpa.
	Nowy Dwór	Miasta, Dąbrowa, Nowy-Dwór, Gminy: Dąbrowa, Kuźnica, Nowy-Dwór, Sidra, Zalesie.
	Sokółka	Miasta: Odelsk, Sokółka, Gminy: Czarna-Wieś, Odelsk, Sokółka, Sokolany, Szudziałów.
Wołkowysk	Suchowola	Miasta: Suchowola, Gminy: Janów, Korycin, Suchowola.
	Łyzków	Gminy: Łyzków, Podorosc, Porozów.
	Pieski	Gminy: Pieski, Roś, Tereszki.
	Swisłocz	Miasta: Swisłocz, Gminy: Jałówka, Mścibów, Swisłocz, Szydłowice, Tarnopol.
	Wołkowysk	Miasta: Wołkowysk, Gminy: Biskupie, Izabelin.
	Zelwa	Gminy: Krzemienica, Międzyrzecz, Zelwa.

Województwo Nowogródzkie.

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgu gminy wyznaniowej żydowskiej.
Baranowicze	Baranowicze	Miasta: Baranowicze, Gminy: Darewo, Dobromysł, Horodyszcze, Jastrzębl, Mołczadź, Nowa-Mysz, Stołowicze, Wolna.
	Lachowicze	Miasta: Lachowicze, Gminy: Krzywoszyn, Lachowicze, Niedźwiedzi-ce, Ostrów.
Lida	Ejszyszki	Gminy: Bieniakonie, Ejszyszki, Mackiszki, Żyrmuny.
	Iwje	Gminy: Dokudowo, Iwje, Lipnisk-i, Siedliszcze, Sobotniki.
	Lida	Miasta: Lida, Gminy: Bielica, Honeczary, Lida, Tarnowo.
	Szczuczyn	Gminy: Dziembrów, Orla, Ostryna, Różanka, Szczuczyn, Żołudek.
	Wasiliszki	Gminy: Lebioda, Myto, Nowy-Dwór, Sobakińce, Wasiliszki, Zab-łoć.
Nieśwież	Kleck	Miasta: Kleck, Gminy: Hrycewi-cze, Kleck, Siniawka, Zaostrowice.
	Nieśwież	Miasta: Nieśwież, Gminy: Howez-na, Horodziej, Lisuny, Łań, Snów.
Nowogródek	Lubcza	Gminy: Lubcza, Korelicze, Nieh-niewiczze.
	Nowogródek	Miasta: Nowogródek, Gminy: Cy-ryn, Horodeczna, Koszelewo, Po-czapowo, Rajca, Szczorse, Wsielub.
	Zdzieciół	Miasta: Zdzieciół, Gminy: Dwo-rzec, Zdzieciół.
Słonim	Dereczyn	Gminy: Dereczyn, Kuryłowicze, Stara Wieś.

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgu gminy wyznaniowej żydowskiej.
Słonim	Słonim	Miasta: Słonim, Gminy: Byteń, Czemery, Derewna, Dziewiątkowice, Kostrowicze, Kozłowszczyzna, Miżewicze, Robotna, Szydłowicze, Żyrowice.
Stołpce	Mir	Gminy: Jeremicze, Mir, Żuchowicze.
	Stołpce	Miasta: Stołpce, Gminy: Derewna, Rubieżewicze, Stołpce, Swierzeń, Zasule.
Wołożyn	Iwieniec	Gminy: Iwieniec, Naliboki, Wołma.
	Wiszniów	Gminy: Juraciszki, Traby, Wiszniów, Zabrzezie.
	Wołożyn	Gminy: Bakszty, Ługomowicze, Pierszaje, Wołożyn.
Brześć n.B.	Brześć n.B.	Miasta: Brześć n.B., Gminy: Kamienica-Żyrowicka, Kosicze, Łyszczycę, Małoryta, Motykały, Radwanicze, Turna, Wielkoryta, Życid.
	Domaczewo	Gminy: Domaczewo, Miedna, Olusz, Przyborowo.
	Wysokie-Litewskie	Miasta: Kamieniec-Litewski, Wysokie-Litewskie. Gminy: Dmitrowicze, Dworce, Kamieniec-Litewski, Połowce, Ratajczyce, Wierchowice, Wojska, Wołczyn, Wysokie-Litewskie.
Drohiczyn	Drohiczyn	Gminy: Bezdzież, Braszewicze, Chomsk, Drohiczyn, Imienin, Osowce, Wołowieł, Worocewicze.
	Janów	Gminy: Drużyłowicze, Janów, Motol, Odryżyn.
Kamień-Koszyrski	Kamień-Koszyrski	Gminy: Borowno, Chocieszów, Kamień-Koszyrski, Lubieszów, Soszyczno, Ohrynicze, Wielka-Hłusza.

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgu gminy wyznaniowej żydowskiej
Kobryń	Antopol	Gminy: Antopol, Horodec, Ilosk, Lelików, Ziołowo.
	Kobryń	Miasta: Kobryń. Gminy: Błoty, Dywin, Matjasy, Mokransy, Nowosiółki, Oziaty, Podolesie, Pruska, Rohoźna, Siechnowicze, Strychowo, Zbirogi.
Kosów	Kosów Po- leski	Miasta: Kosów Poleski. Gminy: Borki, Hiczyce, Kosów, Piaski, Święta Wola, Telechany.
	Różana	Miasta: Różana. Gminy: Różana.
Łuniniec	Hancewicze	Gminy: Kruchowicze, Chotynicze, Czuczewicze.
	Łuniniec	Miasta: Łuniniec. Gminy: Kożan- gródek, Lenin, Łachwa, Łunin.
Pińsk	Pińsk	Miasta: Łohiszyn, Pińsk. Gminy: Brodnica, Chojno, Dobrosławka, Lemieszewicze, Łohiszyn, Pinko- wicze, Pohost-Zahorodny, Porze- cze, Stawek Żabczyce.
	Serniki	Gminy: Kuchecka-Wola, Morocz- na, Wiczówka.
Prużana	Bereza- Kartuzka	Miasta: Bereza-Kartuzka. Gminy: Bereza-Kartuzka, Małecz, Między- lesie, Rewjatyczne, Sielec.
	Prużana	Miasta: Prużana. Gminy: Horo- deczna, Kotra, Linowo, Prużana, Rudniki, Suchopol, Szereszów.
Sarny	Sarny	Miasta: Dąbrowica, Rokitno, Sar- ny. Gminy: Bereźnica, Dąbrowica, Horodziec, Kisorycze, Klesów, Lub- kowicze, Niemowicze.
	Włodzimie- rzec	Gminy: Bielska-Wola, Rafałówka, Włodzimierzec.
Stolin	Dawidgró- dek	Miasta: Dawidgródek, Gminy: Chorsk.

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgu gminy wyznaniowej żydowskiej
Stolin	Stolin	Miasta: Stolin. Gminy: Płotnica, Radczysk. Stolin.
	Wysock	Miasta: Horodno. Gminy: Bereżów, Terebieżów, Wysock.
Wilno	Wilno	Obręb Wielkiego Wilna
Brasław	Brasław	Gminy: Brasław, Jody, Plusy, Słobódka.
	Druja	Gminy: Druja, Leonpol, Miory, Nowy-Pohost, Przebrodzie.
	Widze	Gminy: Bohin, Dryświaty, Opsa, Rymszany, Smolwy, Widze.
Dzisna	Dokszyce	Miasta: Dokszyce. Gminy: Dokszyce, Parafjanowo, Porpliszcz, Tumiłowicze.
	Dzisna	Miasta: Dzisna, Gminy: Czerniewicze, Jazno, Mikołajewo.
	Głębokie	Miasta: Głębokie, Gminy: Głębokie, Wierchnie.
	Łuzki	Gminy: Hermanowicze, Łuzki, Stefanpol, Szarkowszczyzna, Zalesie.
	Plissa	Gminy: Plissa, Prozoroki.
Mołodeczno	Mołodeczno	Gminy: Bienica, Lebiedziewo, Mołodeczno, Połoczany.
	Radoszkowice	Miasta: Radoszkowice, Gminy: Kraśne, Radoszkowice.
	Raków	Miasta: Raków, Gminy: Gródek, Raków.
Oszmiana	Holszany	Gminy: Dziewieniszki, Graużyski, Holszany.
	Oszmiana	Miasta: Oszmiana. Gminy: Kucawicze, Polany

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych wchodzących w skład okręgu gminy wyznaniowej żydowskiej.
Oszmiana	Smorgonie	Miasta: Smorgonie, Gminy: Krewa, Smorgonie, Soly.
Postawy	Duniłowicze	Gminy: Duniłowicze, Łuck, Łuczaj, Norzyca, Wołkołata, Woropajewo, Żosna.
	Postawy	Gminy: Hruzdowo, Kobylnik, Miałdź, Postawy.
	Hoduciszki	Gminy: Hoduciszki, Komaje, Mielegiany, Twerecz.
	Ignalino	Gminy: Daugieliszki, Dukszty, Lyngmiany, Zabłociszki.
Święciany	Podbrodzie	Miasta: Podbrodzie. Gminy: Janiszki, Kiemieliński, Michałowo.
	Święciany	Miasta: Nowo-Święciany, Stary-Święciany. Gminy: Lyntupy, Święciany.
	Swir	Gminy: Swir, Szemetowszczyzna, Żukojnie.
Wilejka	Dolhinów	Gminy: Budslaw, Dolhinów, Krzywicz.
	Ilja	Gminy: Chocieńczyce, Ilja, Kościeniewicz, Wiazyń.
	Wilejka	Miasta: Wilejka, Gminy: Iza, Kurzeniec, Wilejka, Wiszniew, Wojstom, Żodziszki.
Wileńsko Trocki	Nowe-Troki	Miasta: Nowe-Troki. Gminy: Rudziszki, Troki.
	Nowa-Wilejka	Miasta: Nowa-Wilejka. Gminy: Mickuny.
	Olkienniki	Gminy: Koniawa, Olkieniki, Orany.
	Podbrzezcie	Gminy: Mejszagola, Niemenczyn, Podbrzezcie, Rzesza.

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgu gminy wyznaniowej żydowskiej.
Wileńsko Trocki	Turgiele	Gminy: Rudomiono, Soleczniki, Turgiele.
	Worniany	Gminy: Michaliszki, Szumsk, Worniany.
Dubno	Dubno	Miasta: Dubno. Gminy: Dubno.
	Kozin	Gminy: Krupiec, Sudobicze, Tesłusłuhów, Werba.
	Młynów	Gminy: Boremel, Jarosławicze, Kniahinin, Malin. Młynów.
	Radziwiłłów	Miasta: Radziwiłłów, Gminy: Radziwiłłów.
Horochów	Warkowicze	Gminy: Warkowicze.
	Beresteczko	Miasta: Beresteczko. Gminy: Beresteczko, Brany.
	Horochów	Miasta: Horochów. Gminy: Podberezie, Skobelka.
	Lokacze	Gminy: Chorów, Kisielin, Świniuchy.
Kostopol	Bereżne	Miasta: Bereżne. Gminy: Bereżne, Ludwipol.
	Kostopol	Miasta: Kostopol. Gminy: Derażne, Kostopol, Stepań, Stydyń.
Kowel	Kowel	Miasta: Kowel. Gminy: Niesuchoiże
	Maciejów	Gminy: Maciejów, St. Koszary, Turzysk.
	Mielnica	Gminy: Gródek, Hołoby, Lubitów, Nowy-Dwór, Powursk, Wielick.
	Ratno	Miasta: Ratno. Gminy: Datyń, Górniki, Krymno, Siedliszcze, Żabłocie.
Krzemieńiec	Krzemieńiec	Miasta: Krzemieniec. Gminy: Bereżce, Białokrynica, Poczajów.

Nazwa powiatu	Nazwa gminy wyznaniowej żydowskiej, względnie jej siedziba	Nazwa gmin administracyjnych, wchodzących w skład okręgu gminy wyznaniowej żydowskiej.
Krzemie- niec	Szumsk	Gminy: Borki, Dederkały, Szumsk.
	Wiśniowiec	Gminy: Białozórka. Borsuki, Łanowce, St. Oleksiniec, Wierzbowiec, Wiśniowiec, Wyszogródek, Zarudzie.
Lumbol	Luboml	Miasta: Luboml. Gminy: Hołowno, Luboml.
	Opalin	Gminy: Bereźce, Huszcza, Pulmo, Szack, Zgorany.
Łuck	Kolki	Gminy: Kolki, Miedwieże, Trościaniec.
	Łuck	Miasta: Łuck. Gminy: Czaruków, Połonka.
	Ołyka	Miasta: Ołyka. Gminy: Ołyka, Poddebce.
	Rożyszcze	Miasta: Rożyszcze. Gminy: Rożyszcze, Szczurzyn.
	Torczyn	Gminy: Torczyn.
Równe	Zofijówka	Gminy: Silno.
	Korzec	Miasta: Korzec. Gminy: Korzec, Międzyrzec.
	Równe	Miasta: Równe. Gminy: Aleksandra, Dziatkowicze. Klewań, Równe.
	Tuczyn	Gminy: Buhryń, Hoszcza, Majków Tuczyn.
Włodzimierz	Poryck	Gminy: Grzybowica, Mikulicze, Poryck.
	Uściług	Miasta: Uściług. Gminy: Chotia-czów, Korytnica.
	Włodzimierz	Miasta: Włodzimierz. Gminy: Olesk, Werba.
Zdolbu- nowo	Ostróg	Miasta: Ostróg. Gminy: Buderaż, Chorów, Nowomalin.
	Zdolbunów	Miasta: Zdolbunów. Gminy: Mizocz, Sijańce, Zdołbica.

95.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego.

Do

Dnia 10 października 1927 r. Kuratorów Okręgów
Nr. 1-1993|27. Szkolnych.

W sprawie prywatnej nauki
religji dla dzieci żydowskich.

Centralna Organizacja Żydów Ortodoksów w Polsce p. n. „Szlojmej Emunej Isroel“ (Agudas Israel), mając za naczelne zadanie religijne wychowanie dorastającej młodzieży, organizuje w różnych miejscowościach kursy religijne, przeważnie pod nazwą „Beis Jakob“. Kursy te nie mają charakteru szkoły, lecz obejmują wyłącznie naukę przedmiotów religijnych w 5 — 7 godzinach tygodniowo w czasie poza lekcjami szkolnymi i mają na celu jedynie uzupełnienie nauki szkolnej w zakresie wychowania religijnego i judaistycznych, szczególnie tam, gdzie przedmioty te z różnych przyczyn nie są uwzględniane w dostatecznej mierze w nauce szkolnej.

Na prowadzenie wspomnianych kursów jest potrzebne zezwolenie Rady Szkolnej Powiatowej a tam gdzie Rady Szkolne Powiatowe nie istnieją, zezwolenie Inspektora Szkolnego. Zezwolenia nie należy odmawiać, gdy do udzielania nauki na kursach zostaną powołane osoby nieskazitelne pod względem moralnym i obywatelskim i gdy lokale kursów odpowiadać będą warunkom higieniczno-sanitarnym.

Uczniowie publicznych szkół powszechnych mogą na życzenie rodziców uczęszczać na naukę religji na prywatnych kursach religijnych lub w prywatnych szkołach wyznaniowych, nie mogą wszakże być zwolnione z tego powodu od pobierania nauki religji swego wyznania zorganizowanej w szkole publicznej.

Minister

(—) Dr. Dobrucki.

96.

Minister

Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego.Dnia 17 czerwca 1927 r.
Nr. 1-9979/27.

W sprawie egzaminów nau-
czycieli uczących wyłącznie
pewnych przedmiotów w szko-
łach powszechnych.

Do

Kuratorjów Okręgów
Szkolnych: Białostockie-
go, Lubelskiego, Łuckie-
go i Warszawskiego.

Wślad za pismem z dnia 18 maja 1927 r. L. I-8223/27
wyjaśniam dodatkowo co następuje:

1. Kwalifikacje nauczycieli nie prowadzących klasy
lecz uczących wyłącznie pewnych określonych przedmio-
tów w publicznych szkołach powszechnych zostały okre-
ślone na podstawie art. 2 ustawy z dnia 27 maja 1919 r.
o ustalaniu i wynagradzaniu nauczycieli publicznych szkół
powszechnych (Dz. P. P. P. Nr. 44 poz. 311). W związku
z powyższem Ministerstwo zwraca uwagę, że niema usta-
wowego obowiązku zwalniania z zajmowanych stanowisk
tych nauczycieli, uczących wyłącznie pewnych określonych
przedmiotów w publicznych szkołach powszechnych, którzy
byli czynni w dniu wejścia w życie cytowanej ustawy,
a nie uzupełnili dotychczas posiadanych kwalifikacyj.

Za nauczycieli nie prowadzących klasy, lecz uczących
wyłącznie pewnych określonych przedmiotów w szkołach
powszechnych należy uważać nauczycieli uczących tylko:
religji, robót ręcznych, rysunków, języka obcego, śpiewu,
gier i gimnastyki.

2. Zmieniając częściowo punkt 1 okólnika z dnia 23
lutego 1925 r. L. 1591/1 w sprawie egzaminów dla niewy-
kwalifikowanych świeckich nauczycieli religji rzymsko-ka-
tolickiej (Dz. Urz. Nr. 7 poz. 73), upoważniam Kuratorjum
do wyznaczenia świeckim niewykwalifikowanym nauczycie-
lom religji rzymsko-katolickiej czynnym w publicznych
szkołach powszechnych podległego Okręgu terminu preklu-
zyjnego egzaminów według uznania z tem zastrzeżeniem,
że najdalszy termin nie może przekraczać dnia 31 sierpnia
1929 roku.

Analogicznie zechce Kuratorjum postąpić z innymi
nauczycielami, uczącymi wyłącznie przedmiotów wyżej okre-
ślonych w punkcie 1. Kwalifikacje tych nauczycieli zostały
określone w piśmie do Inspektorów Szkolnych z dnia 5 listo-
pada 1919 r. Nr. 21624/19. S. I.

3. Sprawa kwalifikacyj i egzaminów nauczycieli religii innych wyznań zostanie unormowana osobno, nauczyciele ci więc nie podlegają również prekluzyjnemu ustawowemu terminowi egzaminów — 31 sierpnia 1927 r.

4. Wobec trudności, połączonych z organizacją egzaminów dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych przed stałemi Komisjami Egzaminacyjnymi w ciągu feryj letnich, upoważniam Kuratorjum do ograniczenia w razie potrzeby egzaminów przed stałemi Komisjami Egzaminacyjnymi w czasie feryj letnich 1927 r. do tych nauczycieli, co do których Kuratorjum ma ustawowy obowiązek zwolnienia ich z dniem 31 sierpnia 1927 r. w razie nieuzupełnienia kwalifikacyj.

Ograniczenie te nie może być zastosowane przy egzaminach na kursach wakacyjnych, organizowanych w r. 1927.

Minister

(—) **Dr. Dobrucki.**

Kuratorjom Okręgów Szkolnych: Poleskiego, Wileńskiego i Wołyńskiego do wiadomości i zastosowania w miarę potrzeby.

Za Ministra

(—) **Inż. Kiliński**

Dyrektor Departamentu.

97.

OKÓLNIK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych, naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego w Woj. Śląskim i wizytatora Liceum Krzemienieckiego

w sprawie zakładania kółek i zrzeszeń młodzieży szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych.

Organizowanie kółek i zrzeszeń młodzieży na terenie szkoły średniej ogólnokształcącej, seminarjum nauczycielskiego i szkoły zawodowej stanowi bardzo ważny czynnik wychowania społecznego młodzieży. Dla utrzymania rów-

nowagi między rozlicznymi żadaniami tych szkół i ujednostajnienia zasad postępowania w przygotowaniach do pracy społecznej młodzieży pod opowieszdzalnym kierownictwem dyrektora (ki) szkoły, zarządzam:

1) Wszelkie kółka i zrzeszenia młodzieży szkolnej mogą powstawać jedynie za zezwoleniem lub na polecenie dyrektora (ki) szkoły i na jego zarządzenie muszą być zlikwidowane.

2) Młodzież szkół średnich wszelkiego typu może należeć tylko do kółek i zrzeszeń, istniejących w danej szkole za zezwoleniem dyrektora (ki). Wyjątek stanowią: między-szkolne kółka sportowe i w niektórych wypadkach między-szkolne drużyny harcerskie, choć i tu zezwolenie dyrektora (ki) jest konieczne.

3) Dozwolone są organizacje:

a) o charakterze religijnym, samokształcącym, artystycznym i sportowym. Takie kółka winny być kierowane przez nauczycieli i nie potrzebują specjalnej organizacji władz wewnątrz kółek.

b) o charakterze samorządowym, współdzielczym, humanitarnym (bratnie pomoce, kółka P. C. K.) i etyczne (walka z alkoholizmem). Takie kółka winny mieć statut, regulamin i wyznaczonego przez dyrekcję szkoły opiekuna (kuratora).

4) Łączenie się kółek różnych szkół w jedno zrzeszenie z przełożoną wspólną władzą zrzeszeniową jest niedozwolone. Wyjątek stanowią drużyny harcerskie, wchodzące, zgodnie z organizacją Zw. Harc. Polsk., w hufce i chorągwie.

5) Ilość i jakość kółek i zrzeszeń młodzieży w danej szkole zależy od decyzji dyrektora (ki) szkoły, który winien czuwać nad tem, aby młodzież w nadmiarze wziętych na siebie obowiązków nie przyzwyczajala się do pracy powierzchownej i w zbyt szerokim wyborze pól pracy dodatkowej nie potrzebowała się decydować zbyt nierozważnie.

Z chwilą ogłoszenia niniejszego okólnika tracą moc obowiązującą wszelkie zarządzenia z nim sprzeczne.

Warszawa, dnia 3 września 1927 r. (Nr. O. H. fiz. 753/27).

Minister Wyznań Religijnych
i Owieczenia Publicznego
(—) Dr. Dobrucki.

98.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Nr. I—22021/27.

Do

Ministerstwa W.R.i O.P.

Dnia 3 października 1927 r.

w Warszawie.

Sprawozdanie z oświaty po-
zaszkolnej za rok 1926.

Zaangażowany przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu nad Bugiem referent oświaty pozaszkolnej zestawiał dorobek na polu oświaty pozaszkolnej, nadesłany na wiosnę przez inspektorów szkolnych, który przedstawia się następujące:

Cały wysiłek miejscowych władz szkolnych, od których zależała inicjatywa pracy oświatowej, ujawnił się przede wszystkim w organizacji kursów dla dorosłych i alfabetów, odczytów i pogadanek dla starszych, chórów włościańskich, obchodów i uroczystości rocznic narodowych, teatrów amatorskich i szkolnych, bibliotek oraz towarzystw i stowarzyszeń kulturalno-oświatowych.

Z pośród organizacji społeczno-oświatowych najwyraźniej wykazały swą działalność następujące:

1) Polska Macierz Szkolna w 8 powiatach:			Brześć, Drohiczyn,
Kamień-Koszyrski,
Kobryń, Luniniec,
Pińsk, Prużana i
Sarny.
2) Chóry włościańskie	6	"	Brześć, Kamień-
Koszyrski, Kobryń,
Pińsk, Prużana i
Sarny.
3) Zw. Pol. Naucz. Szk. Pow.	4	"	Brześć, Kamień-
Koszyrski, Drohi-
czyn i Sarny.
4) Kółka rolnicze	w 4	"	Brześć, Drohiczyn,
Pińsk i Sarny.
5) T-wa gimn. „Sokół“	w 3	"	Brześć, Luniniec i
Sarny.
6) Koła Młodzieży wiejsk.	w 2	"	Brześć i Sarny.
7) Zw. Pracown. Kolej.	w 2	"	Brześć i Drohiczyn.
8) Zrzesz. Patron. Młodz.	w 2	"	Brześć i Pińsk.
9) Liga Obr. Pow. Państ.	w 2	"	Brześć i Sarny.
10) Katolicki Zw. Kobiet	w 2	"	Brześć i Sarny.

W pojedynczych powiatach: 11) Okręgowe T-wo Rolnicze, 12) Okręgowy Związek Kółek Rolniczych, 13) T-wo Domu Ludowego, 14) Stow. domów ludowych na Polesiu 15) T-wo Przyjaciół szkoły średniej niższej w powiecie pińskim, 16) Kasa spółdzielcza, 17) Liga Morska i Rzeczna, 18) Związek „Strzelec“, 19) Przysposobienie wojskowe i 20) Stowarzyszenie Urzędników państwowych w powiecie brzeskim. 21) T-wo Oświaty Narodowej w powiecie prużańskim i 22) Stowarzyszenie kulturalno-oświatowe „Odrodzenie“ w powiecie kobryńskim.

Dowodem pracy tych organizacyj była sieć bibliotek, czytelń i cały szereg instytucyj kulturalno-oświatowych jak np.:

Polska Macierz Szkolna utrzymywała i prowadziła szkołę handlową, szkołę muzyczną i księgarnię z biblioteką w Kobryniu, sześć szkół powszechnych w powiecie łunińskim, które nie uzyskały etatu oraz kurs wieczorowy dla dorosłych i warsztaty krawieckie w Łunińcu, przeprowadziła 9 kursów metodycznych pracy oświatowej pozaszkolnej w Kobryniu, Prużanie, Sarnach i Pińsku, utrzymywała czytelnię w Kamieniu-Koszyrskim, Berezie — powiatu prużańskiego, Sarnach i Rokitnie — powiatu sarnieńskiego.

Koła młodzieży Wiejskiej oraz Kółka rolnicze, których dokładnej liczby danego okresu — brak, Związki pracowników kolejowych i inne kontynuowały prace, nakreślone statutem organizacyjnym, działając dorywczo i tylko przy pomocy nauczycielstwa. Podnieść jednak należy pracę sekcij dramatyczno-śpiewaczych tych organizacyj, jako czynnik kulturalno-oświatowy wielkiego znaczenia oraz środek zysków materialnych niezbędnych wprost do prowadzenia pracy oświatowej. Organizacje te dały przez to dowód swej energii i samowystarczalności. Przedstawień teatralnych i amatorskich odbyło się w okresie sprawozdawczym przeszło 300; z tego najwięcej przypada na powiat: Brześć, Kamień-Koszyrski, Kobry i Sarny, na którego terenie są nawet cztery stałe sceny szkolne. Nadmienić należy, że na wsi jedynym punktem zbornym, oświatowym, jest gmach szkolny, czy izba szkolna, bo lokali, w których mogłyby wymienione organizacje pomieścić większą liczbę działwy, jest stosunkowo bardzo mało na całym terenie Kuratorjum. Dochody z imprez i uroczystości, jak wspomniano, oraz składki członkowskie były jedynymi środkami materialnymi tych organizacyj. Polska Macierz Szkolna tylko korzystała z subsydjów Ministerstwa W. R. i O. P. oraz niektórych sejmików powiatowych. Inne były skazane na własne siły. Dopiero na rok 1927 sytuacja pod tym względem zapowiadała się nieco lepiej.

Pracownicy na niwie oświatowej wspomnianych organizacji pochodzili ze sfer włościańskich i miejscowej inteligencji.

Pomoc materialna władz komunalnych powiatowych i gminnych w pracy oświatowej, w okresie sprawozdawczym, była bardzo słaba i nieliczna. Jedynie Sejmiki powiatowe: Brzeski przekazał na kursy wieczorowe 2000 zł., Kamienia-Koszyrskiego na oświatę pozaszkolną 7000 zł., Kobryński — łącznie z gminami na ten sam cel 3100 zł., Kosowski na kursy dla dorosłych 200 zł., oraz Łuniniecki na kursy dla dorosłych i T-wo Uniwersytetu Robotniczego 3454 zł. Oprócz tego niektóre gminy powiatu drohiczyńskiego i pińskiego zapewniły oświetlenie tym szkołom, które prowadziły kursy dla dorosłych.

Bibliotek szkolnych na terenie Kuratorjum było około 930, z tego przypada na powiat brzeski — 126, drohiczyński 77, kamień-koszyrski — 49, kobryński — 190, kosowski — 45, łuniniecki — 69, piński 111, prużański — 109, sarnieński — 84 i stoliński — 70.

Szkoły powstałe w roku szkolnym 1925|26, 1926|27 i 1927|28 — bibliotek nie mają.

Bibliotek publicznych około 92 (t. j. dla dorosłych i dzieci), w tem powiat brzeski — 15, drohiczyński — 10, kamień-koszyrski — 14, łuniniecki 17, piński — 15, prużański — 11 i sarnieński 10.

Bibliotek nauczycielskich — 4, z tego 2 w Brześciu, jedna w Łunińcu i jedna w Pińsku.

Biblioteki szkolne i częściwo nauczycielskie założyło Ministerstwo W. R. i O. P., 58 bibliotek Towarzystwo Opieki nad Kresami, a resztę Polska Macierz Szkolna i inne organizacje. Bibliotekami szkolnymi i nauczycielskimi opiekowało się Ministerstwo W. R. i O. P., innymi poszczególnie organizacje, które biblioteki założyły.

Ogólny księgozbiór tych bibliotek wynosił około 122.000 tomów, z tego przypadało na powiat: brzeski 28,448, drohiczyński—1.000, kamień-koszyrski — 8.000, kobryński — 12.000, kosowski—brak danych, łuniniecki—10.693, piński — 20.710, prużański — 14.000, sarnieński—20.000 i stoliński — 6856 tomów.

Czytelń, jako samodzielnych instytucyj istniało — 7, z tego 6 polskich, a mianowicie w: 1) Kamieniu-Koszyrskim — własność P. M. S., 2) Prużanie — własność Magistratu, 3) Berezie, powiatu prużańskiego, własność Polskiej Macierzy Szkolnej, 4) Sarnach przy bibliotece Polskiej Macierzy Szkolnej, 5) Rokitnie, powiatu sarnieńskiego także przy bibliotece Polskiej Macierzy Szkolnej i 6) Sto-

linie, własność Klubu Polskiego, oraz 1 żydowska w Janowie, powiatu drohiczynskiego.

Stan kursów dla dorosłych, przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym, wynosił 299, w tem powiat: brzeski — 20, drohiczynski 35, kamień-koszyrski — 22, kobryński — 60, łuniniecki — 37, piński — 80, prużański — 15 i sarnieński 30.

Odczytów i pogadanek wygłoszono około 800 i tak w powiecie: brzeskim 290, drohiczynskim 20, kamień-koszyrskim 69, kobryńskim 5-10 rocznie w każdej gminie, kosowskim 75, łuninieckim 3, pińskim 5, prużańskim 80 i sarnieńskim 166. Tematy tych odczytów i pogadanek były przeważnie historyczne, ekonomiczne, geograficzne i nauki o Polsce współczesnej

Latań projekcyjnych ogółem na terenie Kuratorjum znajdowało się 20 i tak; w powiecie brzeskim — 1 w Wysokiem-Lit., drohiczynskim—2 w Drohiczynie i Mołodkowie, Kamień-koszyrski — 2 w Kamieniu-Koszyrskim, kobryńskim 8 w Kobryniu, pińskim 1 w Pińsku, sarnieńskim—2 w Sarnach i stolińskim—4 — z tych trzy w Stolinie i jedna w Terebieżowie. Władze szkolne rozporządzały 11-ma latarniami projekcyjnymi, a mianowicie w Wysokiem-Lit., Kamieniu-Koszyrskim, pięcioma w Kobryniu, dwoma w Sarnach, jedną w Stolinie i w Terebieżowie.

Filmoskopów 7 — z tych powiat: brzeski miał jeden, kamień-koszyrski — 2, piński — 1, prużański — 2 i stoliński — 1; oprócz filmoskopu w Brześciu należącego do szkoły — wszystkie były własnością organizacyj i te tylko z nich korzystały.

Obchodów i uroczystości, o charakterze historyczno-narodowym, urządzono 2 — 4 w powiecie, jedynie powiat sarnieński 12, kobryński 5, piński 4, brzeski i kamień-koszyrski po 3, drohiczynski i kosowski po 2, łuniniecki, prużański i stoliński po 1 — z następujących: 1) Uroczystość 3 Maja, 2) Rocznica powstania listopadowego, 3) powstania styczniowego, 4) uzyskania niepodległości narodowej, 5) ku czci św. Stanisława Kostki, 6) święto amerykańskie, 7) papieskie, 8) — sportowe, 9) — sadzenia drzewek, 10) w rocznicę śmierci Sienkiewicza, 11) — Żeromskiego i 12) — prezydenta Narutowicza. — Obchody te organizowane były z inicjatywy władz szkolnych, nauczycielstwa i organizacyj miejscowych, na program składało się nabożeństwo, w miarę możliwości pochody, defilady, przemówienia, zabawy publiczne lub przedstawienia. Udział w obchodach brała miejscowa ludność oraz inteligencja, nadto wojsko i straż bezpieczeństwa, o ile te stacjonowały w danej miejscowości.

Kinoteatrów było czynnych 8, które wyświetlały filmy o treści sensacyjnej dla utrzymania frekwencji względów finansowych, rzadziej filmy naukowe, niektóre tylko czylnyły zadość staraniom miejscowych instytucyj, czy organizacyj t. j. wyświetlały filmy historyczne, krajoznawcze lub religijne.

Na terenie Kuratorjum było 173 radioaparatów i tak powiat: Brześć—109. Drohiczyn—10, Kamień-Koszyrski—3, Kobryń—7, Kosów—4, Luniniec—4, Pińsk—4, Pruzana—10, Sarny—21 i Stolin—1.

Przedstawień teatralnych odbyło się w okresie sprawozdawczym około 90, a amatorskich i szkolnych około 200-kilkadziesiąt. Przedstawienia teatralne urządzane były przez zespoły przejezdne polskie, rusińskie, rosyjskie i żydowskie oraz organizacje miejscowe. Z polskich przejezdnych: Reduta Warszawska i Zespół Reduty Wileńskiej. Występy tych dwóch zespołów w niektórych miastach powiatowych tutejszego Okręgu odbyły się kilkakrotnie ku zadowoleniu miejscowej ludności. Z rusińskich „Zespół teatru ukraińskiego „Oreł Sempniaka“ objeżdżał miasta powiatowe i większe osady lub miasteczka, wystawiając sztuki p. t. Oj ne hody Hryciu, Swatania na Honeczarowci i Natałka Połtawka. Teatr rosyjski operetkowy, Andrejewa Trełskiego, podobnie jak wyżej wymienione, objeżdżając, wystawiał sztuki operetkowe, a mianowicie: Bajadera, Kapłanka ognia, Noc w koszarach, Dzwony Kornewilu, Tabor cygański, Ewa, Noc miłości, Tajemnica haremu, Róża Stambułu, Wesola wdówka, Biedne owce, Sylwia, Król się bawi i Natręt. O żydowskich przejezdnych teatrach bliższych szczegółów brak. Miejscowe organizacje wyłaniały swoje sekcje dramatyczne, w skład których wchodziło nauczycielstwo, urzędnicy państwowi i komunalni oraz osoby miejscowe, biorąc udział w życiu społecznem. Sekcje te grały przeważnie komedyjki, jak: Świeczka zgasła, Poseł czy kominiarz, Zawalenie się wieży, Wesoly wieczór, Miecz Damoklesa, Żyd w becze, Makolągwa na urlopie, Dziesiąty pawilon, Kominiarz i młynarz. Posażna jedynaczka, Ciocia Karola, W kancelarji dyrektora, Błązek opętany, Czerwony kapturek, Róża z zaczarowanego ogrodu, Najszczęśliwsza z sióstr, Jeden z nas musi się ożenić, Weseli małżonkowie, Bociany, Przyjaciół męża, Nieboszczyk z przypadku, August zbawca, Zaręczenia pod kulisami, Świt, dzień i noc, Lekarz mimowoli, Majster i czeladnik i t. p. — Udział w przedstawieniach brała również młodzież gimnazjum i szkół powszechnych pod kierownictwem nauczycieli i wychowawców. Z pośród organizacyj żydowskich „Tarbud“ organizował przewstawienia, jak np. Mordko złodziej, Su-

lamita, Obcy, Urjel Akosta, Biała niewolnica, Pieniądz, miłość i hańba, Zapóźno, Wierny tułacz, Tytan w okowach i t. p.

Zabawy ludowe o charakterze kulturalnym urządziły organizacje miejscowe. Zabawy takie odbywały się w powiecie brzeskim w 7 miejscowościach, kamień-koszyrskim 2 i w powiecie kobryńskim w 5 miejscowościach oraz w powiecie sarnieńskim przy każdej organizacji.

Zabaw dla młodzieży szkolnej i dorosłych łącznie odbyło się w powiecie: brzeskim 9, drohiczyńskim 19, kamień-koszyrskim 2 i w powiecie kilkanaście, Pińsku kilka i przy kursach dla dorosłych, Prużanie dwie dla dorosłych i stolińskim w niektórych szkołach.

Wycieczki dalsze dla włościan zorganizował:

Jedną Łuniniecki Wydział Rolny Sejmiku do Liskowa, w której brało udział 10 rolników z powiatu.

Jedną Prużański Sejmik Powiatowy: na Kujawy, do Torunia i Grudziądz dla 9 włościan.

Dwie Centr. Zw. Tow. Roln. w Sarnach: jedną do Liskowa, a drugą dla delegatów poszczególnych Kółek rolniczych na Pomorze.

Wycieczek szkolnych zorganizował powiat:

Brzeski — 7: 1) do Gdańska i na Pomorze, 2) do parku i pałacu Zamojskich w Różance, 3) do zamku starożytnego we Włodawie, 4 i 5) do sanatorium P.K.P. w Aleksandrowie, 6) nad jezioro Selochońskie w Przyborowie i 7) wycieczkę kilku szkół powiatu do Brześcia celem oglądania eksponatów Targów Wschodnich.

Kamień-Koszyrski — 2: jedną do Lwowa, Krakowa i Wieliczki, a drugą na Targi Wschodnie.

Kobryński — 1: na uroczystość 3 Maja do Warszawy, gdzie była przyjęta przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, który osobiście oprowadzał młodzież po Łazienkach.

Piński — 2: jedną do Horodyszcza, a drugą do Duboi.

Sarnieński — 1: trzydniową dla działwy szkół rejonu szkolnego Rafałówka do jeziora Białego.

„Domy Ludowe“ były tylko w 5 miejscowościach, a mianowicie: 1) w Bezdzieżu, pow. drohiczyński, własność gminy Bezdzież, 2) w Kamieniu-Koszyrskim, własność P.M.S., 3) w Świętej Woli, pow. kosowskiego, własność starostwa, 4) w Łunińcu, własność Magistratu i 5) w Hancewiczach, pow. Łuniniecki, własność Tow. Opieki nad Kresami.

Pięć nowych „Domów Ludowych“ w stadjum organi-

zacyjnym w powiecie pińskim — dwa (Pińsk i Ochów) i trzy w powiecie sarnieńskim (Włodzimierzec Antonówka i Perespa).

Chóry włościańskie organizowało i prowadziło nauczycielstwo z wyjątkiem dwóch, które prowadzili pop i djak; liczba ich wynosiła w okresie sprawozdawczym 34, z tego w powiecie brzeskim 6, drohiczynskim 1, kamień-koszyrskim 5, kosowskim 2, kobryńskim 4, łuninieckim 1, pińskim 4, prużańskim 5, sarnieńskim 5 i stolińskim 1.

Największy udział w pracy oświatowej pozaszkolnej przypadał nauczycielstwu szkół powszechnych i niektórych zakładów średnich, które poza obowiązkami w szkole poświęcało jej cały wolny czas; od nauczycielstwa zależną była jej inicjatywa i kierunek. Pomocą nauczycielstwu służyli urzędnicy władz administracyjnych i komunalnych oraz z pośród ludności miejscowej przedstawiciele organizacji, lekarze, właściciele i administratorowie majątków, więcej uświadomieni rolnicy, przemysłowcy i rzemieślnicy — najmniej księża. W niektórych powiatach (kosowskim i kobryńskim) zupełny brak uświadomienia społeczeństwa o ważności i zadaniach oświaty pozaszkolnej.

Z pośród organizacji niepolskich, działających na tutejszym terenie, wysuwają się stowarzyszenia rusińskie p. n. „Proświta“, która ujawniła swą największą działalność w następujących powiatach: Brześć, Drohiczyn, Kamień-Koszyrski, Kobryń i Pińsk.

W Brześciu: prowadziła 3-klasową szkołę powszechną, której liczba dzieci sięgała około 50-u, kurs wieczorowy dla 20 słuchaczy i bibliotekę. W powiecie natomiast miała biblioteki tylko w ośrodkach większych, jak: Czernawczyce, Wolkowycze i Bordziówka.

W drohiczynskim powiecie zorganizowała kilka czytelni.

W kobryńskim zaś zakładała biblioteki, czytelnie, herbaciarnie, kooperatywy spożywcze i urządziła przedstawienia amatorskie.

W pińskim natomiast działała t. zw. „Proświta brzeska“, która zorganizowała czytelnie w Pińsku i w Brodnicy

Poszczególne Koła Proświty liczące przeciętnie około 40 członków, tworzyły związki: „Sielanskij Sojuz“, zespalać po kilka kół. Celem jej neutralizowanie i paraliżowanie wszelkich poczynań społeczeństwa polskiego w kierunku oświatowym, kulturalnym, uważając je za robotę anty-ukraińską, co stwierdziła w piśmie swym „Nasze Żytia“, które w tonie pełnym zjadliwości szkalowało oby-

wateli polskich oraz wszystko co polskie. Fundusze swe czerpała ze składek i źródeł bliżej nieznanych. Siła jej zasługuje na szczególną uwagę, iż w szeregach swoich skupia całą młodzież rusińską i jak twierdzą sprawozdania, daje się zauważyć pewne porozumienie między białorusinami, a rusinami. Język więcej zbliżony do białoruskiego, aniżeli rusińskiego, jak n. p. w powiecie brzeskim, a jednak białoruskie organizacje na tym terenie pracy swej nie ujawniły, ani też akcji rusińskiej nie przeszkadzały.

Działalnością organizacji białoruskich objęte są powiaty: prużański, w którym były czynne cztery szkoły polsko-białoruskie, kosowski, mający jedną szkołę polsko-białoruską i piński. Organizacje białoruskie: Białoruska Gromada i Tow. Białoruskiej Szkoły w Prużanie, Kosowie, oraz T-wo Chłopsko-Robotnicze Białoruskiej Gromady w Kosowie, działały konspiracyjnie, starając się zwalczyć szkołę polską i zohydzić ją w oczach miejscowej ludności, członkowie wymienionych organizacji namawiali do bojkotu szkoły i nieplacenia podatków. Bardzo często występowały łącznie z organizacjami rusińskimi w walce o szkołę, jak w powiecie pińskim. Dorobek ich było 10 bibliotek w powiecie kosowskim i hurtki, których liczba sięgała około 40 w powiecie prużańskim.

Z rosyjskich jedno tylko: „Rosyjskie Stowarzyszenie Dobroczynności“ działające na terenie powiatu brzeskiego, kamienia-koszyrskiego i pińskiego. Działalność tegoż była bardzo mała, a w niektórych powiatach żadna, jak np. w Kamieniu-Koszyrskim i Lunińcu.

Z działalności organizacji żydowskich na plan pierwszy wysuwają się: „Tarbut“ stow. kult.-oświatowe, którego celem jest rozpowszechnienie języka hebrajskiego i kultury żydowskiej wśród żydów i „Zjednoczenie szkół żydowskich“, mające na celu szerzenie oświaty. Pierwsze z nich objęło swą działalnością cały tutejszy Okręg; drugie 6 powiatów-mianowicie: brzeski, kobryński, kosowski, piński, prużański i sarnieński. Praca tych organizacji w zakresie kulturalno-oświatowym, objęte statutem organizacyjnym, polegały na zakładaniu i utrzymaniu szkół, czytelni, bibliotek przedszkoli, ochronek i innych instytucji dobroczynności społecznej, jak szpitale i przytulki; organizowały przedstawienia w języku polskim i żargonie, oraz urządzały zabawy i kwesty uliczne na cele kulturalne żydowskie.

We wszystkich powiatach ujawnia się brak funduszków na prowadzenie pracy oświatowej, brak wydutniejszej pomocy materialnej na ten cel ze strony władz komunalnych.

Praca oświatowa zajmuje się i nią kieruje przeważnie nauczycielstwo, któremu brak w wielu wypadkach wytycznych w tej pracy.

Dla tych właśnie powodów wysuwa się na plan pierwszy konieczność:

1) organizowania kursów metodycznych pracy oświatowej,

2) przydzielenia instruktorów oświatowych z szeregow nauczycielskich do pomocy inspektorów szkolnych, od których zależy inicjatywa i kierunek tejże, intensywność i zainteresowanie się wszelkimi jej przejawami oraz wyniki.

Praca ta do tej pory miała charakter dorywczy.

Nauczycielstwo z braku funduszy na kupno najniezbędniejszych pomocy w tej pracy, na kupno przyborów i materiału do pisania oraz podręczników dla uczestników kursów, jak to czyniła „Proświta“, popadało w zniechęcenie, bo młodzież opuszczała masowo kursy, organizowane przez nauczycieli, dla braku wyżej podanych środków. Ruchliwszych zaś odstręczały od tej pracy koszta podróży do miejscowości, gdzie praca oświatowa była wprost znikoma lub żadna.

Ze sprawozdań poszczególnych powiatów wynikło zapotrzebowanie większej ilości latarni projekcyjnych i przeczocy z dziedziny rolnictwa, przemysłu i rękodzielnictwa, które budzą największe zainteresowanie wśród uczestników kursów, jak również słuchaczy odczytów i pogadanek.

Z tych samych sprawozdań wyłoniła się konieczność wynagrodzenia, czy remuneracji, dla tych nauczycieli, którzy wykazali dorobek swej pracy na niwie oświatowej pozaszkolnej, celem dalszego zachęcenia ich do dalszej pracy nad uświadomieniem szerokich mas Polesia i przygotowania jego młodzieży do przyszłego życia obywatelskiego polskiego.

w. z. Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) **Bobka**

Naczelnik Wyd. II.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.Bug.

Do

dn. 19 października 1927 roku.
Nr. I.—22988/27

W sprawin uruchomienia O-
kręgowej Biblijoteki Nauczy-
cielskiej w Brześciu n.Bug.

Nauczycielstwa wszyst-
kich szkół pańswowych
publicznych i prywatnych
Okręgu Szkolnego Pole-
skiego.

Nawiazując do okólnika swego z dnia 14 lutego br. Nr. 0-2762/27 Kuratorjum ogłasza, że w dniu dzisiejszym została uruchomiona Okręgowa biblijoteka Nauczycielska w Brześciu n.B. ufundowana z nadwyżki uzyskanej z opłat nauczycielskich, tytułem prenumeraty za Dziennik Urzędowy Kuratorjum (około 6000 zł.) oraz z subsydjów rządowych (około 7000 zł.)

Kuratorjum zaznacza, że organizacja bibijoteki nie jest w obecnej chwili całkowicie zakończoną; znaczna część zakupionych książek dostarczona w ostatnim czasie nie została jeszcze uporządkowana i wcielona do biblijoteki. Przy kompletowaniu biblijoteki, Kuratorjum w pierwszym rzędzie gromadziło dzieła treści pedagogicznej, mając na uwadze potrzebę dostarczenia literatury fachowej nauczycielom, którzy dążą do uzupełnienia swych kwalifikacyj zawodowych przez składanie egzaminów (na nauczycieli szkół średnich, w zakresie programu Wyższych Kursów nauczycielskich i innych) czy też wogóle przez zapoznawanie się z nowoczesnymi metodami pedagogicznymi.

Jak widać z podanego niżej katalogu, biblijoteka składa się w obecnej chwili przeważnie z dzieł treści pedagogicznej. W miarę uzupełnienia innych działów, w szczególności w zakresie literatury pięknej, historii, etnografji, krajoznawstwa i innych, Kuratorjum będzie podawało w Dzienniku urzędowym dodatkowe katalogi książek wcielonych do biblijoteki.

Ze względu na niedużą stosunkowo ilość książek zainwentaryzowanych w obecnej chwili, Kuratorjum wstrzymuje się z tworzeniem kompletów ruchomych, któreby mogło oddawać do użytku na pewien określony czas dla nauczycielstwa w poszczególnych rejonach miastach, powiatach lub gminach, tembardziej, że w obecnym stanie biblijoteki dział literatury pięknej, najwięcej poczytny, jest stosunkowo nieliczny.

Wobec powyższego, Kuratorjum będzie narazie pożyczało książki czytelnikom wyłącznie na ich zapotrzebowanie a przede wszystkim tym, którzy przygotowują się do egzaminów. Książki będą wypożyczane bezpłatnie. Każdy nauczyciel, który pragnie korzystać z biblioteki winien sporządzić deklarację według ustalonego wzoru (wrór nr. 1) i przesłać ją do Kuratorjum za pośrednictwem swej władzy przełożonej (Inspektorat Szkolny, Dyrekcja Szkoły średniej, Kierownictwo Preparandy) wraz z zapotrzebowaniem na książki sporządzone według wzoru Nr. 2. Nadesłanie w drodze służbowej zapotrzebowania będą odwrotnie załatwione. Odpowiedź i książki będą wysyłane bezpośrednio na ręce interesowanego nauczyciela. Przy dalszych zapotrzebowaniach deklaracji przedstawiać nie potrzeba.

Czytelnikom zamieszkającym w Brześciu n. Bugiem., biblioteka będzie wypożyczała książki na przeciąg czasu nie przekraczający dwóch tygodni, bezpośrednio, po przedstawieniu tylko deklaracji. O ile miejscowy czytelnik pragnie pożyć książkę na dłuższy przeciąg czasu, winien ubiegać się o jej uzyskanie przez złożenie zapotrzebowania w przepisanej drodze. Miejscowym czytelnikom biblioteka wypożycza książki codziennie prócz świąt od godziny 12-j do 14-j.

Kuratorjum zastrzega, że w razie nieusprawiedliwionego przekroczenia wyznaczonego terminu wypożyczenia książki o miesiąc czasu, będzie uważała wypożyczoną książkę za zagubioną i zarządzi ściąganie jej wartości z poborów czytelnika. Poza tem w każdym poszczególnym wypadku stwierdzonego niedbalstwa ze strony czytelnika, może Kuratorjum odebrać mu prawo korzystania z Okręgowej Biblioteki nauczycielskiej. Kuratorjum nie wątpi zresztą, że ogół nauczycielstwa chętnie zastosuje się do tych wymagań, które zostały podyktowane troską o całość mienia publicznego, i przez ściśle przestrzeganie terminów, ułatwi sprawne funkcjonowanie biblioteki.

Okręgowa Biblioteka Nauczycielska w Brześciu n.B. stanie się jedynym księgozbiorem na obszarze Okręgu Szkolnego Poleskiego, zaopatrzonym w najnowsze dzieła naukowe, które będzie dostępnym dla wszystkich nauczycieli w Okręgu.

Zebrane nadwyżki prenumeraty Dziennika Urzędowego i wydatne subsydia państwowe pozwoliły zgromadzić cenną bibliotekę, której wartość oceniają sami czytelnicy. Na udzielenie dalszych subsydjów trudno liczyć, a więc wydatki na konserwację i stałe uzupełnienie biblioteki Kuratorjum mogłoby pokrywać tylko z funduszków nauczycielskich przeznaczonych na wydawnictwo Dziennika Urzędowego

Z tego też powodu Kuratorjum zwraca się z gorącym apelem do nauczycieli wszystkich szkół Okręgu, by każdy z nich stał się prenumeratorem Dziennika Urzędowego tem bardziej, że to wydawnictwo będzie zawierało w sobie dalsze dodatkowe spisy książek wcielonych do biblioteki, notatki bibliograficzne i wszelkie inne wskazówki dotyczące czytelnictwa.

Zmniejszająca się z miesiąca na miesiąc liczba prenumeratorów wzbudza poważne obawy, że wkrótce zabraknie tych pieniędzy nie tylko na bibliotekę, lecz i na same wydawnictwo Dziennika Urzędowego. Tylko solidarność wszystkich nauczycieli może usunąć przeszkody powstające na drodze pomyślnego rozwoju Okręgowej Biblioteki Nauczycielskiej, której znaczenie, zwłaszcza dla nauczycielstwa pracującego w miejscowościach oddalonych od środowisk kulturalnych może być wprost nieocenione. Niech każdy nauczyciel opłaca prenumeratę Dziennika Urzędowego w wysokości 75 gr. miesięcznie i w ten sposób zabezpieczy dla siebie i swoich kolegów korzystanie z najnowszych wartościowych utworów literatury pięknej i naukowej!

Kuratorjum liczy się z możliwością braku w bibliotece niektórych dzieł podstawowych, potrzebnych nauczycielom. Nadsyłane życzenia czytelników w sprawie uzupełnienia biblioteki będą życzliwie traktowane.

Kuratorjum nadmienia, iż do biblioteki zostaje wcielona poważna ilość dzieł rosyjskich posiadających wielkie znaczenie dla poznania historii rosyjskiego szkolnictwa na terenie Kresowych Województw. Tytuły ważniejszych dzieł wydawnictw zostaną później wiadomości nauczycielstwa podane.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) **Dr. Kuczewski.**

Wzór Nr. 1.

Abonament Nr.

D E K L A R A C J A

Niżej podpisany
(nazwisko i imię).....
(stanowisko i miejsce służbowe)

prosi o wciągnięcie go na listę czytelników Okręgowej Biblioteki Nauczycielskiej w Brześciu n/B.

Wypożyczone książki będę szanował i zwracał w wyznaczonym terminie, a w razie zagubienia lub zniszczenia przezemnie pożyczonej książki, zobowiązuję się zwrócić Bibliotece wartość tejże, oznaczoną w księdze inwentarzowej biblioteki i podaną mi przez Kuratorjum Okr. Szkoln. Poleskiego.

W razie zaniedbywania obowiązku uiszczenia wartości zagubionej lub zniszczonej książki, zgadzam się na potrącenie przypadającej należności z moich poborów służbowych przy najbliższej wypłacie.

..... dnia 192 r.

.....
(własnoręczny podpis)

Własnoręczny podpis p.

.....stwierdzam.

.....
(podpis władzy przełożonej)

M. P.

Wzór Nr. 2.

Abonament

Nr.

Do

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

przez

w

Nizej podpisany
(nazwisko i imię).....
(stanowisko i miejsce służbowe i najbliższy urząd pocztowy).prosi o pożyczenie mu z Okręgowej Biblioteki Nauczyciel-
skiej następujących książek:

1) Nr.

(autor i tytuł książki)

2) Nr.

i t. d.

Wymienione książki potrzebne mi są dla

.....
(w jakim celu)

na przeciąg tygodni.

..... dnia 192 r.

.....
(podpis)

Katalog książek Okręgowej Biblioteki Kuratorjum O. S. Poleskiego w Brześciu n/B.

Autor	Tytuł książki	L. tomów	Nr ksigi inwentar- zowej
Abramowski Edward	Źródła podświadomości i jej przejawy	1	1
Adamczewski Stanisław	Sympozjon Wybór prozaików polskich w XIX.	1	2
„	Zbiór zadań i pytań z literatury polskiej I.	1	3
Adler Feliks	Kształcenie młodzieży w poczuciu obowiązku	1	4
Ajdukiewicz Kazimierz	Główne kierunki filozofji w wyjątkach z dzieł ich klasycznych przedstawicieli	1	5
Alkar	Bajkow. z kartek pamiętnika rękopiśmiennego (1824-29)	1	6
„	Czasy szkolne za Apuchtina (1879-97)	1	7
„	Kartki z pamiętnika I.	1	8
Andruchowicz Tadeusz	Prace ręczne w wychowaniu	1	9
Andruchowicz Tadeusz	Metodyka rysunków	1	10
i Ogielski Wincenty	Roboty ręczne w glinie i papierze I, II.	1	11
Antoniewicz Włodzimierz	Z dziedziny organizacji nauki, U podstaw archeologii przedhistorycznej w Polsce	1	12
Ariosto Ludwik	Orland oszalały	1	13
Askenazy Szymon	Gdańsk a Polska	1	14
	Książę Józef Poniatowski	1	15
	Wczasy historyczne II.	1	16
Asnyk Adam	Album pieśni	1	17
	Pisma wydanie nowe zupełne	3	18

Assenijeff Elza	Emancypantka	1	19
Baczyński Stanisław	Literatura piękna Polski porozbiorowej (1794-1863)	1	20
Baden Powell Robert	Wilczęta	1	21
Balicki Juliusz i Maykowski Stanisł.	Kraj lat dziecinnych	1	22
Balicki Zygmunt	Psychologia społeczna czynności poznawania	1	23
Bandrowski Juliusz Kaden	Miasto mojej matki	1	24, 25, 26
Baranowska-Borowa Julia i Wierzbicka Jadwiga	Metodyka nauczania śpiewu w szkole ogólno-kształcącej	1	27
Baranowski Mieczysław	Pedagogika do użytku semin. naucz. i nauczycieli szkół powszechnych	1	28
Barański Franciszek	W co się bawić będziemy? I II	2	29
Bayer H.r. i Winter F.	Gimnastyka dla małych dzieci	1	30
Bąkowski Klemens	Dzieje Krakowa	1	31
Benawente Jacinto	Żle kochana	1	32
Bénni T. Łoś J. Nitsch, K. Rozwadowski i J. Ułaszyn H.	Gramatyka języka polskiego	1	33
Bénni Tytus	Ortofonja niemiecka	1	34
"	Ortofonja polska	1	35, 36
"	Wymowa francuska	1	37
Bérg Alfred	Wycieczki krajoznawcze	1	38
Berg Mikołaj Wasylewicz	Zapiski o powstaniu polskim 1863 1864 r.	2	39
Berkeley George	Trzy dialogi między Hylasem i Filonousem	1	40
Bernadzikiewicz Teodor	Znaczenie ławek szkolnych i prawidłowych podstaw ciała w wychowaniu młodzieży	1	41, 42

Bernatowicz F.	Pojata córka Lezdejki albo Litwini w XIV wieku	2	43
Bęczkowska Wanda-Grot	Marzycielka	1	44
Białkowski Leon	Podole w XVI wieku	1	45
"	Szkice z życia Wielkopolski w XVII wieku	1	46
"	Białowieża z II	1	47,48
Biblijografja Pedagogiczna	Roczniki I, II, III, IV, V i VI	1	49,50,51,52 53,54,55
Biblijoteka Rzemieślnicza Fiszera T I Gustawicz i Wyrobek	Wiadomości o metalach dla pracowników zawodu metalowego	1	56
B. Rz. F. T. II Gustawicz Władysł.	Ślusarz	1	57
B. Rz. F. T. III Sroczyński Mieczysł	Murarz	1	58
B. Rz. F. T. VI Gustawicz i Sroczyński	Cieśla	1	59
B. Rz. F. T. V Gustawicz i Sroczyński	Malarz (pokostnik-lakiernik)	1	60
B. Rz. F. T. VI Sroczyński Mieczysł	Piekarz	1	61
B. Rz. F. T. VII Sroczyński Mieczysł	Szklarz	1	62
B. Rz. F. T. IX Gustawicz i Wyrobek	Fryzjer	1	63
Bibl. Nar. Serja I. № 1 Kochanowski Jan	Treny	1	64
B. N. № 2 Słowacki Juliusz	Kordjan	1	65
B. N. № 3 Kochanowski Jan	Odprawa posłów greckich	1	66
B. N. № 4 Niemcewicz Julian	Powrót posła	1	67

B. N. № 5 Lenartowicz Teofil	Wybór poezyj	1 68
B. N. № 6 Mickiewicz Adam	Poezje I	1 69
B. N. № 7 Słowacki Juliusz	Anhelli	1 70
B. N. № 8 Towiański Andrzej	Wybór pism i nauk	1 71
B. N. № 9 Feliński Alojzy	Barbara Radziwiłłówna	1 72
B. N. № 10 Brodziński Kazim.	O klasyczności i romantycz- ności	1 73
B. N. № 11 Mickiewicz Adam	Dziady wileńskie wydanie trze- cie	1 74,75
B. N. № 12 Żółkiewski Stanisł.	Pamiętniki o wojnie moskiew- skiej	1 76
B. N. № 13-14 Słowacki Juliusz	Bieniowski	1 77
B. N. № 15. Kopernik Mikołaj	Wybór pism	1 78
B. N. № 16. Słowacki Juliusz	Lilla Weneda	1 79
B. N. № 17 Mickiewicz Adam	Księgi Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego	1 80
B. N. № 18. Krasiński Zygmunt	Przedświt	1 81
B. N. № 19. Potocki Wacław	Wiersze wybrane	1 82
B. N. № 20. Mickiewicz Adam	Dziady część trzecia	1 83
B. N. № 21. Pol Wincenty	Pieśń o ziemi naszej oraz Li- ryki wybrane wyd. drugie	1 84,85
B. N. № 22. Fredro Aleksander	Śluby panieńskie	1 86

B. N. № 23 Z Czartoryskich Marja ks. Wirtem- berska	Malwina czyli Domyślność serca	1	87
B. N. № 24. Kraśński Zygmunt	Nie-Boska Komedja	1	88,89
B. N. № 25. Korzeniowski Józef	Spekulant	1	90
B. N. № 26. Bystron Jan Stanisł.	Polska pieśń ludowa	1	91
B. N. № 27. Mickiewicz Adam	Trybuna Ludów	1	92
B. N. № 28. Korzeniowski Józef	Kollokacja	1	93
B. N. № 29. Słowacki Juliusz	Ksiądz Marek	1	94
B. N. № 30. Zaleski Bohdan	Wybór poezyj	1	95
B. N. Nr. 31. Długosz Jan	Bitwa grunwaldzka	1	95
B. N. Nr. 32. Fredro Aleksander	Zemsta, wyd. czwarte	1	97,98
B. N. Nr. 33. Pol Wincenty	Pieśni Janusza	1	99
B. N. Nr. 34. Brodziński Kazimierz	Wybór poezyj	1	100
B. N. Nr. 35. Konarski Stanisław	Wybór pism politycznych	1	101
B. N. Nr. 36. Fredro Alaksander	Pan Jowialski	1	102
B. N. Nr. 37. Ujejski Konrad	Wybór poezvj	1	103
B. N. Nr. 38. Bliziński Józef	Pan Damazy	1	104

B. N. Nr. 39. Romanowski Mieczysław	Dziewczę z Sącza oraz Wy- bór liryk	1	105
B. N. Nr. 40. Rej Mikołaj	Pisma prozą i wierszem	1	106
B. N. Nr. 41. Krasicki Ignacy	Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki	1	107
B. N. Nr. 42. Krasiński Zygmunt	Irydjon	1	108
B. N. Nr. 43. Słowacki Juljusz	Mindowe	1	109
B. N. Nr. 44. Goszczyński Seweryn	Zamek Kaniowski	1	110
B. N. Nr. 45. Sowiński Leonard	Wybór Poezyj	1	111
B. N. Nr. 46. Malczewski Antoni	Marja	1	112
B. N. Nr. 47. Słowacki Juljusz	Powieści poetyckie	1	113 114
B. N. Nr. 48. Brückner Aleksand.	Sielanka polska XVII wieku	1	115
B. N. Nr. 50. Goszczyński Seweryn	Król zamczyska	1	116
B. N. Nr. 51. Słowacki Juljusz	Balladyna	1	117
B. N. Nr. 52. Pol Wincenty	Mohort	1	118
B. N. Nr. 53. Kraszewski Józef-Ignacy	Stara Baśń	1	119
B. N. Nr. 54. Syrokomla Władysław	Wybór poezyj	1	120

B. N. Nr. 55. Kraszewski Józef-Ignacy	Budnik	1	121
B. N. Nr. 56. Mochnacki Maurycy	O literaturze polskiej w w XIX	1	122
B. N. Nr. 57. Słowacki Juliusz	Sen srebrny Salomei	1	123
B. N. Nr. 58. Kraszewski Józef-Ignacy	Powrót do gniazda	1	124
B. N. Nr. 59. Anonim tzw. Gall	Kronika polska	1	125
B. N. Nr. 60. Vitel-Wierczyński Stefan	Średniowieczna poezja polska i świecka	1	126
B. N. Nr. 61. Rzewuski Henryk	Listopad	1	127
B. N. Nr. 62 Pasek Jan Chryzostom	Pamiętniki	1	128
B. N. Nr. 63. Korzeniowski Józef	Karpaccy górale	1	129
B. N. Nr. 64. Norwid Cyprjan	Wybór poezyj	1	130
B. N. Nr. 65. Brückner Aleksander	Średniowieczna pieśń religij- na polska	1	131
B. N. Nr. 66. Mickiewicz Adam	Poezje II	1	132
B. N. Nr. 67. Asnyk Adam	Wybór poezyj	1	133
B. N. Nr. 68. Brückner Aleksander	Polska proza średniowieczna	1	134
B. N. Nr. 69. Anczyc Wł. L.	Kościuszko pod Racławicami i Poezje patriotyczne	1	135

B. N. Nr. 70. Skarga Piotr	Kazania sejmowe	1	136
B. N. Nr. 71. Kraszewski Józef-Ignacy	Dziecię Starego Miasta	1	137
B. N. Nr. 72. Mickiewicz Adam	Konrad Wallenrod	1	138
B. N. Nr. 73. Zimorowicz Szymon	Roksolanki	1	139
B. N. Nr. 74. Mickiewicz Adam	Grażyna	1	140
B. N. Nr. 75. Potocki Wacław	Wojna chocimska	1	141
B. N. Nr. 76. Słowacki Juliusz	Mazepa	1	142
B. N. Nr. 77. Łucki Aleksander	Towarzystwo Filomatów	1	143
B. N. Nr. 78. Auczyc Wł. L.	Obrazki dramatyczne ludowe	1	144
B. N. Nr. 79. Mickiewicz Adam	Pisma estetyczno krytyczne	1	145
B. N. Nr. 80. Trembecki Stanisław	Sofjówka i Wybór poezyj	1	146
B. N. Nr. 81. Kraszewski Józef-Ignacy	Historja o Janoszu Korczaku i o pięknej miecznikównie	1	147
B. N. Nr. 82. Folkierski Władysław	Sonet polski	1	148
B. N. Nr. 83. Mickiewicz Adam	Pan Tadeusz	1	149
B. N. Nr. 84. Kaczkowski Zygmunt	Murdeljo	1	150

B. N. Nr. 85. Wasilewski Edmund	Poezje	1	151
B. N. Nr. 86. Kraszewski Józef-Ignacy	Morituri	1	152
B. N. Nr. 87. Twardowski Samuel	Nadobna Paskwalina	1	153
B. N. Nr. 88. Kitowicz Ks. Jędrzej	Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III	1	154
B. N. Nr. 89. Karpiński Franciszek	Wybór poezyj	1	155
B. N. Nr. 90. Staszic Stanisław	Uwagi nad życiem Jana Za- moyskiego	1	156
B. N. Nr. 91. Kraszewski Józef-Ignacy	Zygmuntowskie czasy	1	157
B. N. Nr. 92. Kochowski Wespazjan	Psalmodyja polska oraz Wybór liryków i fraszek	1	158
B. N. Nr. 93. Fredro Aleksander	Dożywocie	1	159
B. N. Nr. 94. Brodziński Kazimierz	Mowy i pisma patryjótyczne	1	160
B. N. Nr. 95 Bałucki Michał	Grube ryby	1	161
B. N. Nr. 96 Łoziński Walery	Zaklęty dwor	1	162
B. N. Nr. 97 Fredro Aleksander	Cudzoziemczyzna	1	163
B. N. Nr. 98 Staszic Stanisław	Przestrogi dla Polski	1	164
B. N. Nr. 99 Tańska Klementyna	Listy Elżbiety Rzeczyckiej	1	165
B. N. Nr. 100 Kochanowski Jan Biblioteka Narodowa	Pieśń i wybór innych wierszy	1	166

Serja II Nr. 1 Sotokles	Antygona	1	167
B. N. II Nr. 2 Molier	Mizantrop	1	168
B. N. II Nr. 3 Plutarch z Cheronei	Żywoty sławnych mężów	1	169
B. N. II Nr. 4 Tasso Torkwato	Jerozolima wyzwolona	1	170
B. N. Nr. 5 Sotokles	Król Edyp	1	171
B. N. II Nr. 6 Molier	Skapiec	1	172
B. N. Nr. 7 Aischylos	Prometeusz skowany	1	173
B. N. II Nr. 8 Corneille Piotr	Cyd	1	174
B. N. II Nr. 9 Sotokles	Elektra	1	175
B. N. II Nr. 11 Arystofanes	Rycerze	1	176
B. N. II Nr. 12 Szekspir William	Burza	1	177
B. N. II Nr. 13 Eurypides	Medea	1	178
B. N. II Nr. 14 Szekspir William	Antonjusz i Kleopatra	1	179
B. N. II Nr. 15 Demostenes	Wybór mów	1	180
B. N. II Nr. 16 Szekspir William	Makbet	1	181
B. N. II Nr. 17 Hömer	Iliada	1	182
B. N. II Nr. 18 Boy	Antologja literatury francuskiej	1	183
B. N. II Nr. 19 Aischylos	Persowie	1	184

B. N. II Nr. 20 Szekspir William	Hamlet	1	185
B. N. II Nr. 21 Homer	Odyseja	1	186
B. N. II Nr. 22 Goethe J. W.	Cierpienia młodego Wertera	1	187
B. N. II Nr. 23 Arystofanes	Ptaki	1	188
B. N. II Nr. 25 Horacy	Wybór poezyj	1	189
B. N. II Nr. 26 Szekspir William	Romeo i Julja	1	190
B. N. Nr. 27. Arystofanes	Chmury	1	191
B. N. II Nr. 28 Szekspir William	Król Lir	1	192
B. N. II № 29 Wergiljusz	Eneida	1	193
B. N. II № 30 Schiller Fryderyk	Zbójcy	1	194
B. N. II № 31 Xenofont	Wyprawa Cyrusa (Anaboza)	1	195
B. N. II № 32 Rousseau J. J.	Uwagi nad rządem Polski	1	196
B. N. II № 33 Plautus T. M.	Bracia	1	197
B. N. II № 34 Byron Jerzy	Powieści poetyckie	1	198
B. N. II № 35 Puszkina Aleksander	Eugenjusz Oniegin	1	199
B. N. II № 36 Szekspir William	Juljusz Cezar	1	200
B. N. II № 38 La Rochefoucauld	Maksymy i rozważania moralne	1	201
B. N. II № 40 Molier	Świętoszek	1	202

B. N. II № 42 Szekspir William	Otello	1	203
B. N. II № 43 Molier	Pocieszne wykwintnisie	1	204
Biblioteka Techniczno-Naukowa dla wszystkich Nr. 1	Torpedy torpedowce i łodzie podwodne	1	205,206
B. T. N. Nr. 3	Garbarstwo	1	207
B. T. N. Nr. 4 Dominikiewicz Mieczysław	Farbiarstwo	1	208
B. T. N. Nr. 8	Sucha destylacja drzewa	1	209
B. T. N. Nr. 9	Tytoń, jego uprawa i wyrób	1	210
B. T. N. Nr. 10 Guthke B.	Wyrób atramentów	1	211,212
B. T. N. Nr. 11	Wyrób pokostów malarskich i drukarskich	1	213
B. T. N. Nr. 12	Materiały opałowe i wyrób brykietów	1	214
B. T. N. Nr. 14	Zastosowanie techniczne twarogu mlecznego (sernika)	1	215
Biegański Jan	Nasze zioła lekarskie i ich zastosowanie w leczeniu	1	216
"	Ogródek lekarski przy szkole	1	217,218
Biehler Matylda	Podręcznik higieny	1	219
Bieliński Józef	Królewski Uniwersytet Warszawski (1816—1831)	3	220
Biernacki M. M.	Zasady muzyki	1	221
Bizoń Franciszek	Historja wychowania	1	222
Björnson Bjornstjerne	Synnöwe Sollbakken	1	223
Blaike Jan-Stefan	Zarys pedagogiki	1	224
Blachowski Stefan	Psychologia a wybór zawodu	1	225
"	Struktura typów wrażeńowych	1	226

Bobieńska N.	Pierwsze lata nauczania ry- sunków w szkole powszechnej	1	227,228
Bogucka C.	Program i sposób nauczania języka polskiego w szkole elementarnej. st. I	1	229
Boguszewska H.	Praca „od dołu“	1	230
Bojarska Stefania	Nasz dorobek kulturalny III	1	231
Bońkowski S. E.	Szkolna kasa oszczędności	1	232
„	Kooperatywa uczniowska	1	233
Bojarski Bolesław	Technologia pracy ręcznej	1	234,235
Borawski Włady- sław	Projektowanie budynków mie- szkalnych	1	236
Bordeaux Henryk	A ślad przyprószył śnieg	1	237
Borowiecka Marja	Program arytmetyki i geo- metrii na kursach początko- wych dla dorosłych	1	238,239, 240
Borowiecka Marja	Wskazówki metodyczne przy nauczaniu arytmetyki i po- czątków geometrii	1	241,242, 243
„	Zbiór zadań arytmetycznych dla dorosłych	3	244
Borowski Włady- sław Marjan	Wychowanie narodowe	1	245,246, 247,248
„	Wykład psychologii ogólnej w zastosowaniu do wychowa- nia I	1	249,250
Bourget Paweł	Widmo	2	251
Bourgogne Adrjan	Pamiętniki	2	252
Brennejsen Leopold	Higjena zębów i jamy ustnej	1	253,254
Brodziński Kazim.	O klasyczności i romantycz- ności tudzież o duchu poezji polskiej	1	255
„	Wiesław	1	256,257, 258
Broesike Gustaw	Podręcznik anatomji człowie- ka I. II	2	259

Brückner Aleksan.	Dzieje języka polskiego	1	260
"	Dzieje literatury polskiej w zarysie I—II	2	261, 262
	Dzieje narodowej literatury polskiej I—II	1	263
	Historja literatury rosyjskiej I — II	2	264
	O literaturze rosyjskiej i naszym do niej stosunku dziś i lat temu trzysta	1	265
	Słownik etymologiczny języka polskiego I—II	2	266
	Walka o język	1	267
Bujak Franciszek	Myśli o odbudowie	1	268
"	Studja geograficzno-historyczne	1	269, 270
Bujakowski Zygm.	O pierwszej pedagogicznej książce polskiej		
	Erazma Glicnera-Skrzetuskiego	1	271
Bukowski Kazim.	Władysław St. Reymont	1	272, 273, 274
Burzyński St.	Odbiorniki kryształkowe	1	275
"	Odbiorniki lampowe	1	276
Bykowski Ludwik-Jaxa	Badania eksperymentalne nad znaczeniem współzawodnictwa	1	277, 278, 279
"	Wycieczki szkolne	1	280
"	Podręcznik do zajęć praktycznych z dziedziny psychologii	1	281, 282
"	Przewodnik do ćwiczeń fizjologicznych	1	283, 284
Byron Jerzy Gordon	Don Juan I—II	1	285
	Giaur	1	286
Bystroń Jan St.	Artyzm pieśni ludowej	1	287
Bzowski Józef-Janota	Jak założyć i poprowadzić nowe lub ożywić dawne Rodzicielskie Koło szkolne przy szkole średniej	1	288

Bzowski Konstanty	Nauka o Polsce współczesnej	1	289, 290, 291, 292
Caro Leopold	Ku nowej Polsce	1	293
Cenar E.	Gimnastyka szkolna i gry	1	294
Centnerszwer Mie- czysław i Świętosławski Woj.	Podręcznik do ćwiczeń z chemji fizycznej, termo- chemji i elektrochemji	1	295
Cezak J. St.	Organizacja szkolnictwa po[skiego	1	296
Charłampowicz Kon- stanty	Polski wpływ na szkolnictwo ruskie w XVI i XVII w.	1	297
Chlebowski Broni- sław	Jan Kochanowski w świetle własnych utworów.	1	298, 299, 300
„	Literatura polska 1795—1905	1	301
„	Rozwój kultury polskiej	1	302
Chmaj Ludwik	Samuel Przypkowski na tle prądów religijnych XVII w.	1	303
Chmielewski Konrad	Nauka o Polsce współczesnej	1	304
„	O moim kraju	1	305
Chołoniewski Ant.	Duch dziejów Polski	1	306, 307
Chmielowski Piotr	Współcześni poeci polscy	1	308
Chotkowski ks. Wł.	Dzieje zniweczenia św. Unji na Białorusi i Litwie w świe- tle pamiątek Siemaszki	1	309
Chrostowski Tad.	Parana	1	310
Chrupek Wiktor	O reformę wychowania mo- ralnego w naszej szkole	1	311
Chruszczyński Mich.	Projekt organizacji szkolni- ctwa.	1	312
Chrzanowski	Na kaszubskim brzegu	1	313
Bernard	Z wybrzeża i o wybrzeżu	1	314
Chrzanowski Ignacy	Historja literatury niepodle- głej Polski	1	315, 316
	Wielka reforma szkolna Ko- narskiego	1	317

Ciemniewski ks. Jan	O nowożytną metodę nauczania religji	1	318
"	Poznanie i kształcenie charakteru I—II	2	319
Claparède Ed.	Poradnictwo zawodowe	1	320
Colvin Stephen Sheldon i Bagley William Chandler	Postępowanie człowieka	1	321
Conrad Joseph	Fantazja Almayera	1	322
"	Opowieści niepokojące	1	323
"	Sześć opowieści	1	324
"	Miedzy lądem a morzem	1	325
"	W oczach Zachodu	1	326
Czapczyński Tad.	Ćwiczenia w mówieniu	1	327
"	Metodyczny rozbiór Pana Tadeusza w formie pytań	1	328
"	Metodyczny rozbiór powieści Ogniem i Mieczem	1	329
Czarkowski Ludwik	Pseudonimy i kryptonimy polskie	1	330
Czartkowski Adam	Ćwiczenia z anatomji roślin I i II	1	331, 332, 333
	Doświadczenia z fizjologii roślin	1	334
Czasopismo Geo- graficzne	T. I	1	335
	T. II	1	336
	Czechosłowacja (zbiorowe)	1	337
Czech Świętopelk	Jastrząb contra Hordliczka	1	338
Czernecki Wincenty	Fizjologia i patologja sledziona	1	339
Czerwijowski F.	Biblioteki powszechne	1	340
Czerwińska Anna	Walka o niepodległość Polski	1	341
Czerwińska Anna i Weychert Szyma- nowska Wł.	Zbliża i zdaleka I	1	342
Czerwiński S.	Jak można latać bez silnika	1	343
Czołowski Aleksan.	Marynarka w Polsce	1	344
Czubek Jan	Poezja Filomatów	1	345

Dante Alighieri	Boska Komedia	1	346
"	Vita Nuova	1	347
Danysz Antoni	O wychowaniu	1	348
"	Studja z dziejów wychowania w Polsce.	1	349
Danysz Jan	Geneza energii psychicznej	1	350
Dargielowa A.	Wskazówki dla uczących według elementarza R. O. D.	1	351
Daszkiewicz Bohdan-Korybut	O hodowli płazów i gadów w pokoju	1	352
Dawid J. Wł.	Inteligencja, wola i zdolność do pracy	1	353
Dąbrowska Marja	O zjednoczonej Polsce	1	354
Dąbrowski Fran.	Spółdzielnie normowskie	1	355
Dąbrowski Piotr-Zygmunt	Nauka o dziecku	1	356, 357
"	Punktowanie jako metoda badania zmęczenia umysłowego	1	358
Dec Jan	Młodzież wiejska	1	359
"	Praca Oświatowa	1	360, 361
Dembowski Jan	Historja naturalna jednego pierwotniaka, jako wstęp do biologji ogólnej	1	362
Dembowski Jan	Naśladowanie zjawisk życiowych jako metoda biologiczna	1	363
"	O istocie ewolucji	1	364
Descartes	Rozprawa o metodzie	1	365
Dewey Jan	Szkoła a społeczeństwo	1	366
Dębicki Zdzisław	Portrety	1	367
	Z północy i południa	1	368
Dobrowolski Antoni-Bolesław	Historja naturalna lodu	1	369
	Wyprawy polarne	1	370
Dobrowolski Jan-Marjan	Uprawa roślin lekarskich	1	371

Dobrowolski Stanis.	Nauczyciel jako główny czynnik rozwoju szkolnictwa powszechnego	1	372, 373 374
Domaniewski Janusz	Podręcznik zoologii	1	375
Drabczyk Teodor	Wychowanie fizyczne młodzieży jako zadanie społeczne	1	376
Drzewiecki Konrad	Teksty do nauki języka staropolskiego	1	377
Dubiecki Marjan	Bohaterski naczelnik powstania styczniowego	1	378
„	Kudak	1	378
„	Romuald Traugutt	1	379
Dubrawski Francisz.	Introligatorstwo w szkole	1	380
Dunajewski Marjan i Urban-August	Podatek dochodowy	1	381
Dupanloup Ks. Feliks	Listy o wychowaniu dziewcząt	1	382
Dyakowski Bohdan	Jak urządzać gniazda i opiekować się ptakami	1	383
	Koń na zabawach i uroczystościach	1	384
	Zarys metodyki niższego kursu nauki o przyrodzie wydanie II i III	1	385 386, 387, 378, 389, 390
Dybczyński Tadeusz	Orlim lotem	1	391
Dyboski Roman	Anglja po wojnie	1	392
	Siedem lat w Rosji i na Syberji	1	393
Dzierzbicka Wanda	O uzdolnieniach zawodowych nauczyciela wychowawcy	1	394
	Encyklopedia wychowawcza T. I, V, VI, VII, IX.	5	395
	Epoka wielkiej reformy	1	396, 397
Falski Marjan	Materiały do projektu realizacji powszechnego nauczania	1	398, 399, 400
Faraday M.	Dzieje świecy	1	401, 402
Fechner Gustaw. Teodor	O zagadnieniu duszy	1	403

Fedorowicz Z.	Polska, Krajobraz i człowiek	1	404,405, 406,407.
Feldman Józef	Polska a sprawa wschodnia 1709—1714	1	408
	Polska w dobie wielkiej woj- ny północnej w 1704—1709	1	409
Feldman Wilhelm	Współczesna literatura pol- ska 1864—1917 I—III	1	410
	Wypisy z literatury polskiej czasów najnowszych 1864 — 1905	1	411
Firewicz Jan i Firewiczowa Jadw.	Zbiór ćwiczeń zootomicznych	1	412
Fischerona Anna	Pan Tadeusz Adama Mickie- wicza	1	413
	Fizyka i chemja w szkole R. 1927 t. 1	1	414,415
Fleszarowa Regina	Nasze wedy	1	416
Foerster Fr. W.	Szkoła i charakter		417
	Autorytet a wolność	1	418
Fogazzaro Antoni	Mały światek nowożytny I—II	2	419
Ford Henry	Moje życie i dzieło	1	420
France Anatol	Tais	1	421
	Ogród Epikura	1	422
	Tajemnica krwi	1	423
Fredro Aleksander	Śluby panieńskie	1	424,426
	Zemsta za mur graniczny	1	425
Freytag Lucjan Mar- jan	Prawo wieczne czyli Istota budowy materji	1	427
Friedberg Wilhelm	Zasady geologii	1	428,429
Fuchs Z.	Budowa materji	1	430
Goertner Henryk	Nauka o języku polskim Ze studjów nad językiem polskim w XVI w. (Kto jest autorem życiorysu Reja)	1	431
		1	432
Garbowski Ludwik	Ocena nasion u nas i zagra- nicą	1	433,434

Garlicki Apolinary	Zagadnienia biologiczno-społeczne	1	435,436
Gawalewicz Marjan	Szkice i obrazki	1	437
Gawroński F. Ra- wita	Geneza i rozwój idei kocha- ctwa i kozaczyzny w XVI w. Żydzi w historii i literaturze ludowej na Rusi	1	438
		1	439
Gayówna Delfina	Organizacja ćwiczeń zoolo- gicznych	1	440
	Tradescentia zebrina (Zebri- pendula)	1	441
Grodecka K.	Nauczanie języka polskiego w w zakresie elementarza na kursach dla dorosłych	1	442,443
Gażyńska J.	Nauczanie języka polskiego na kursach dla dorosłych. Po- ziom II, III i IV	1	444,445, 446,447.
	Obrazy i myśli z praktyki wychowawcy	1	448
	Wypisy dla dorosłych	1	449
Gądzikiewicz Wit.	Higiena książki	1	450
Gebert Bronisław	Jak uczyć historii w szkole powszechnej	1	451
	Uwaga metodyczna o czyta- niu wypisów historycznych	1	452
Gebethnerówna J.	Gimnastyka metodyczna	1	453
Filipowicz A. i Naj- kowski J.			
Geisler Edward Tadeusz	Obrabiarki do metali i praca na nich	1	454
Germanówna Marja	Ćwiczenia cielesne w szkole powszechnej I	1	455
	Gimnastyka w szkole pow- szechnej	1	456
	Gry i zabawy w szkole pow- szechnej wyd. I i II	1	457,458
	Rozwój fizyczny dziecka	1	459
Gerson-Dąbrowska Marja	Obrazy żywe	1	460

Gerson-Dąbrowska Marja	Modelowanie jako nauka i zabawa	1	461,462
Gjellerup Karol	Młyn na wzgórzu	1	463
	Pielgrzym Komanita	1	464
Glass Henryk	Gawędy z drużynowym	1	465
Gloger Zygmunt	Białowieża	1	466
Godecki Marjan Bronisław	Odczyty popularne dla do- rosłych	1	467,468, 469,470
Godlewski—Jun Emil	Twórczość w przyrodzie	1	471
Goetel Ferdynand	Przez płonący wschód	1	472
Gomulicki Wiktor	Opowiadanie o starej War- szawie	1	473
Górski Artur	Ku czemu Polska szła wyd. II i III.	1	474,475
„	Monsalwat	1	476,477, 478,479
„	Na nowym progu	1	480,481
Górski K. M.	Pisma literackie	1	482
Gorski Konrad	Pogląd na świat młodego Mickiewicza	1	483
Gorzechowska M. i Ostromecka J.	Katalog podstawowy książek dla bibliotek powszechnych	1	484
Gorzycka-Wiele- żyńska Adolfina	Szkoła pracy samorozwojowej	1	485
Grabiec J.	Dzieje porozbiorowe narodu polskiego	1	486
„	Dzieje współczesne (1871-1918)	2	487
„	Rok 1863	1	488
Gralewski Ks. Jan	Nauczanie religii rzymsko- katolickiej	1	489
Grąbczewski Bron.	Kaszgarja	1	490
	Przez Pamiry i Hindukusz do źródeł rzeki Indus	1	491
Grimm Jacob und Wilhelm	Kinder und Hausmärchen Auswahl	1	492

Grodecka K.	Elementarz kartkowy dla dorosłych	1	493
	Ku jasnej doli	1	494
	Nauczanie języka polskiego w zakresie elementarza na kursach dla dorosłych	1	495
Grodecki Roman Zachorowski Stanisław i Dąbrowski Jan	Dzieje Polski średniowiecznej I—II	2	496
Grotowska Helena	O poznawaniu kraju	1	497
Gumowski Marjan	Monety polskie	1	498
Gumplowicz Ludwik	Filozofja społeczna	1	499
Gustawicz Bronisł.	Podręcznik elektrotechniczny dla monterów maszynistów i właścicieli urządzeń elektrotechnicznych	1	500
Haberkantówna W.	Protokoły lekcyj przyrodoznawstwa I—III		501,502,
		1	503
	„ Smietnik	1	504
	Z naszych wycieczek	1	505,506
Hahe Wiktor	Biblijografja biblijografji polskiej	1	507
Hajota	Ostatnia butelka I—II	1	508
Hall G. Stanley	Znaczenie studjów nad dziećmi	1	509
Hamoide Amelja	Metoda Decroly	1	510,511
Hamburger A.	Wzory igrzysk i piramid wolnych	1	512
Handelsman Bronisław	O gruźlicy i zwalczaniu jej przy pomocy szkoły	1	513
	Wskazówki dla rodziców i wychowawców dotyczące pielęgnowania zdrowia uczące się młodzieży	1	514
	Wskazówki dla lekarzy szkolnych	1	515,516,
			517
	Zasady pielęgnowania chorych dla użytku pielęgniarek	1	518
Handelsman Marceli	Historyka	1	519

Hartinghowa Zofja	Co mi powie dzień dzisiejszy?	1	520
Hausner Roman	Skorowidz ustawodawstwa polskiego 1918—1925.	1	521,522
Heidenstam Verner	Hans Alienus	1	523
Heilpern M.	Zasady dydaktyki	1	524
Heinrich W.	Zarys historii filozofji I	1	525
Hellmann Jan	Ogólne uwagi metodyczne o nauczaniu początkowym rachunków	1	526
"	Szkoła i zakłady dla dzieci anormalnych jako kwestja społeczna	1	527,528,
	Ustrój szkolnictwa w Anglii	1	529
Henderson C. H.	Nowe wychowanie	1	530,531
Herbart Jan-Fryderyk	Pedagogika ogólna wywiedziona z celu wychowania	1	532
	Higjena szkolna	1	533,534
Hoeffler Alojzy	Zasady psychologii	1	535
Hoene—Wroński	Filozofja pedagogiczna	1	536,537, 538
	Prolegomena do mesjanizmu I	1	539,540
	Tablica psychologii	1	541
Hofmanowa Klementyna	Dziennik Franciszki Krasińskiej	1	542
Holewiński Józef	Budynek szkolny	1	543,544
	Jak zbudować szkołę ludową na wsi	1	545
Holleman A. F.	Podręcznik chemji organicz.	1	546
Homer	Iliada (streszczenie)	1	547
Homolaes Karol	Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych	1	548
	Podstawowe zasady budowy ornamentu płaskiego i metodyka kursu zdobniczego	1	549
Hrabyk Piotr i Sawicki Ludomir	Metodyka geografji dla szkoły powszechnej	1	550

Hrabyk Piotr	Wskazówki metodyczne do nauki geografji w szkole powszechnej I	1	551
Hryniewiecki Bol.	Zielnik i muzeum botaniczne	1	552
Hugon O. Edward	Zasady filozofji	1	553
	Informator leczniczy	1	554
Jabłonowski Aleksander	Słowiańszczyzna południowa oraz Wołosza i Albania (Pism. T. V.)	1	555
	Wschód muzułmański (Pism. T. VI)	1	556
	Polska XVI w. VI 1—3 Podlasie	3	557
Jahołkowska Jadw.	Czytanie rozumowane	1	558, 559
James W.	Pogadanki psychologiczne	1	560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 368
Janet Paul	Historja filozofji	1	569
Janik Michał	Dzieje szkolnictwa polskiego z rzutem oka na jego przyszłość	1	570
Janowski Aleksand.	Nad polskiem morzem	1	571
	Nasza ojczyzna	1	572
	O Mikołaju Koperniku w 450 rocznicę urodzin	1	573, 574
	Pogadanki krajoznawcze	1	575
	Polacy w Ameryce	1	576, 577
	Potęga Polski	1	578
	Wycieczka w Tatry	1	579
	Wycieczki krajoznawcze	1	580
Janowski Ludwik	W promieniach Wilna i Krzemienia	1	581
	Wszechnica wileńska 1578-1842	1	582
Jarecki Kazimierz	O bajkach La Fontaine'a	1	583
	O filologii i nauce filologii	1	584
Jaroszyński Tadeusz	Charakterystyka ucznia	1	585
	Higjena wychowawcza	1	586, 587

Jaworska Julja	O urządzaniu obchodów i przedstawień szkolnych	1	588
	Przedstawienia dla dzieci	1	589
Jaworskie Julja i Marja	Co i w jaki sposób opowiadać dzieciom młodszym i starszym	1	590
Jerusalem Wilhelm	Wstęp do filozofji	1	591
Jevons W. Stanley	Logika	1	592
Jezierska Irena	Początki nauczania geometrii	1	593, 594
Jeż T. T.	Ci i tamci	3	595
Jętkiewiczowa Z. i Słórsarska Z.	Pytania i zadania do analizy „Ogniem i Mieczem“	1	596
	Język polski (Wskazówki metodyczne do programu gimnazjum państwowego)	1	597, 598
Joteyko Józefa i Grzegorzewska Marja	Metody i zakres nauczania powszechnego w Religji I	1	599, 600
Joteyko J.	Metoda tekstów umysłowych i jej wartość naukowa	1	601
	Poziom inteligencji uczniów gimnazjum niższego	1	602
Joteyko Tadeusz	Problemat nauczania muzyki w szkołach ogólnokształcących	1	603
Junosza Klemens	Muzykanci. Łaciarz	1	604, 605, 606
	Pająki	1	607
Kallenbach Józef	Adam Mickiewicz	2	608
Karbowiak Antoni	Biblijografja Pedagogiczna		609, 610
	Dzieje wychowania i szkół w Polsce III	1	611
Karczewski Stanisław	Brzegiem Bałtyku	1	612
	Geologja i mineralogja w szkole średniej	1	613
Karejew M.	Pogląd ogólny na dzieje Europy zachodniej w w. XIX	1	614
	Podręcznik historii wieków średnich	1	615

Karpowicz Stanisław	Idealy i metoda wychowania społecznego	1	616
Karpowicz Stanisław i Szyćówna A.	Nasza literatura dla młodzieży	1	617
Karpowiczowa Marja i Kruszevska Zofja	Pieśń w szkole	1	618
Kasprowicz Jan	Hymny	1	619
Kazuro Stanisław	Co to jest solfeggio	1	620,621
	Nowe solfeggio	1	622,623, 624,625
Keller Gotfryd	Pankracy Dąsacz	1	626
Kellermann Bernhard	Tunel	1	627
Kempner St. A.	Rozwój gospodarczy Polski	1	628
Kerschensteiner Georg	Pojęcie szkoły pracy	1	629
Key Ellen	Nowe szkice	1	630
Kędzierski K.	Nauka czytania i pisania	1	631
	Nauka rachunków	1	632,633
Kierski Feliks	Podręczna encyklopedia pe- dagogiczna I-II	2	634,635 636 I,
	Jan Henryk Pestalozzi	2	637, I-II, 638 I
Kinel Jan Krasucki A i Nos- kiewicz J.	Owady krajowe 1-2	1	639,640, 641
Kipling Rudyard	Kim	1	642
	Księga dżungli	1	643
	Druga księga dżungli	1	644
Kisielevska Julja	O potrzebie reformy szkoły średniej dla dziewcząt	1	645
Kisielevska Salomea	Szkoła dzisiejsza a szkoła pracy	1	646,647
Kisielewski Zygmunt	Poranek	1	648

Kleiner Juljusz	Juljusz Słowacki I-III	2	649,650
	Sztychy	1	651
Klemensiewicz Zenon	Gramatyka polska w szkole powszechnej	1	652
Majewiczówna Marja			
Lehr-Splawiński Tadeusz			
Klemensiewicz Zenon	Język polski I	1	653
	Metodyka nauczania głosowni opisowej w gimnazjum	1	654
	Klejnoty Krakowa (10 rotogrur)	1	655
Kłesk Adolf	Psychologja i patologja pisma	1	656
Kłosiński Władysław	I rok nauki szkolnej	1	657
Kobendra B. i Kołodziejczyk J.	Przewodnik florestyczny po okolicach i parkach Warszawy	1	658
Kochanowski Jan	Dziela I	1	659
	Odprawa posłów greckich	1	660
	Pisma zbiorowe I-II	2	661
	Pieśni	1	662
	Treny	1	663
Kochanowski J. K.	Kazimierz Wielki	1	664
Kaliskowa Irena i Weychert-Szymanowska Władysława	Życie na kursach dla dorosłych	1	665
Kołaczkowski Stefan	Stanisław Wyspiański	1	666,667
Kołodziejczyk January	Ćwiczenia z morfologii roślin I	1	668,669, 670,671
Komarnicki Lucjusz	Teatr szkolny	1	672,673, 674,675, 676
Komarowski Ignacy	Wspomnienia podchorążego z czasów w. ks. Konstantego	1	677
Konarski Kazimierz	O uczniu żołnierzu	1	678
	Polska w w. XVII	1	679
	Wizerunek prawego Polaka	1	680

Konarski ks. Stanisław	O skutecznym rad sposobie albo o utrzymywaniu ordynacyjnych Seymów	4	681, 682
"	Ustawy szkolne	1	683, 674, 685, 686, 687
Koneczny Feliks	Dzieje administracji w Polsce w zarysie	1	688
"	Dzieje Rosji	1	689, 690
"	Dzieje Rosji (do roku 1449)	1	691
"	Polskie Logossa Etho	2	692
Konewka Antoni	Organizowanie, kursów dla dorosłych	1	693, 694, 695
Konopacki Szymon	Pamiętniki	2	696
Konopczyński Władysł.	Od Sobieskiego do Kościuszki	1	697
"	Stanisław Konarski	1	698
Konopnicka Maja	Poezje T. I-VIII X	9	699
"	Pan Balcer w Brazylii	1	700, 701, 702, 703, 704
	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (opr. D-r Antoni Wereszczyński)	1	705
Kopczyński Stanisł.	Hygjena i szkoła	1	706
"	Jak ustrzec dzieci i młodzież od nerwowości	1	707
Kopczyński Stanisł. i Ilaberkantówna W.	Pogadanki higjeniczne	1	708, 709, 710, 711
Kopczyński Stanisł.	Szkice higjeniczno-wychowawcze	2	712
"	Wskazówka do badań higjeniczno-szkolnych	1	713
"	Zasady higieny szkolnej	1	714
Kopera Feliks	Dzieje malarstwa w Polsce I-II	2	715
Kopernik Mikołaj	Wybór pism	1	716
Koperska A.	Zasady polityki chrześcijańskiej	1	717
Korbut Gabrjel	Literatura polska III	1	718

Korczak Janusz	Kiedy znów będę mały	1	719
"	O gazetce szkolnej	1	720, 721
Korniłowicz Kazim.	Znaczenie i zarys organizacji kształcenia dorosłych i młodzieży pracującej	1	722, 723
Korniłowicz Rafał Kazimierz	W sprawie ognisk oświatowo-kulturalnych	1	724
Korolenko Włodz.	Z Sybiru	1	725
Kosiński Kazimier	Pisarze polityczni i historyczni do w XIX I-II	1	726
Kosmoska I. W.	Tadeusz Czacki	1	727
Kostecki Jerzy	Rozmowy ojca z synem	1	728
Kostrzewski Józef	Wielkopolska w czasach przed-historycznych	1	729
Koszutski Stanisław	Podręcznik ekonomji politycznej	1	730
Kot Stanisław	Andrzej Frycz-Modrzewski	1	731
"	Dzieje wychowania	1	732
"	Historja wychowania	1	733, 734
"	Komisja Edukacji Narodowej	1	735, 736
"	Reforma szkolna Stanisława Konarskiego	1	737, 738
"	U źródeł polskiej myśli krytycznej XVI w.	1	739
Kotarbiński Józef	Z dziejów dramatu i Komedji w teatrach warszawskich	1	740
Kotarbiński Tad.	Utylitaryzm w etyce Milla i Spencera	1	741
Kozłowski Władysł.	Jak czytać utwory piękne	1	742
Krasiński Ignacy	Bajki i przypowieści	1	743, 744
"	Myszeis	1	745
"	Satyry	1	746, 747
"	Satyry i listy	1	748
Krański Edward	Obrazki łowieckie	1	749
Krański Zygmunt	Pisma I—IV	3	750, 751
"	Irydjon	1	752, 753
"	Myśli o sztuce	1	754

Krasiński Zygmunt	Nie — Boska Komedja	1	755
"	Poezje liryczne	1	756
"	Przedświt	1	757
"	Psalm Miłości	1	758
Kraskowski Jan	Film naukowy i jego znaczenie	1	759
Kraszewski J. J.	Dziecię Starego Miasta	1	760
"	Stara Baśń	1	761
Kraushar Aleksand.	Dramat szkolny kaliski w r. 1826	1	762
Krechowicki Adam	Najmłodsi I-II	2	763
Kretz-Mirski Józef	U progu nowej ery	1	764
Kridl Manfred	Krytyka i krytycy	1	765
"	Literatura polska w. XIX	2	766, 767, 768, 769, 770, 771
Króliński Jan-Kazim.	Wychowawstwo w szkole polskiej	1	772, 773
Kryciński Walerjan	Rysunki odręczne, zdobnicze i malarstwo dekoracyjne	1	774, 775 776
Krzemiński Stanisł.	Nasze szkice literackie	1	777
"	Księżacy i księstwo łowickie (Zeszyt monograficzny ziemi)	1	778
Kubala Ludwik	Jerzy Ossoliński	1	779
"	Szkice historyczne I—II	1	780
"	Wojna moskiewska r. 1654 — 1655	1	781
"	Wojny duńskie i pokój oliwski 1657—1660	1	782
Kucharski Eugen.	Fredro a komedja obca	1	783
Kucharski W.	Historja Polski w obrazach Matejki	1	784
"	Grottger, malarz powstania styczniowego	1	785
Kukulski Zygmunt	Główne momenty myśli i badań pedagogicznych	1	786
Kutrzeba Stanisław	Koronacje królów i królowych w Polsce	1	787

Kutrzeba Stanisław	Przeciwieństwa i źródła polskiej i rosyjskiej kultury	1	788
"	Sejm walny dawnej Rzplitej Polskiej	1	789
"	Historja ustroju		
"	Polski w zarysie I—IV	4	790, 791
"	Polska odrodzona 1914—1922	1	792
	Kwartalnik Litewski (Nadlitki)	1	793
	Kwiatki św. Franciszka z Asyżu	1	794
Kwiatkowski S.	Dydaktyka i metodyka nauczania języków nowożytnych	1	795, 796
Kwieciński Jan	Organizacja i prowadzenie powszechnej oświaty pozaszkolnej	1	797
Kwieciński Karol	Krajoznawstwo ze szczególnem uwzględnieniem Małopolski	1	798
Lam Jan	Wielki świat capowie	1	799
Lam Stanisław	Henryk Sienkiewicz	1	800
"	Polska literatura współczesna	1	801, 802
"	Stroje pań polskich	1	803
Laszczka Konstanty	Gawędy z uczniami	1	804
Lauterbach Alfred	Warszawa	1	805
Lencewicz Stanisł.	Kurs geografji Polski	1	806
Lewicki Józef	Komisja Edukacji Narodowej w świetle ustawodawstwa szkolnego	1	807
"	Ustawodawstwo szkolne za czasów Komisji Edukacyj Narodowej	1	808, 809, 810, 811, 812
Lewicki Władysław	Inspektor szkolny i nauczyciel	1	813
Zaklika Zenon	Kancelarja szkolna	1	814, 815, 816
"	Zbiór ustaw i rozporządzeń ministerjalnych w zakresie szkolnictwa powszechnego, średniego i zawodowego	1	817, 818
Libelt Karol	Wybór pism	1	819
Librachowa Marja	Rozumowanie dzieci	1	820

Limanowski Bolesł.	Hugo Kollataj	1	821, 822
"	Walerjan Łukasiński	1	823, 824
"	Romuald Traugutt	1	825, 826
Lipski Jacek	Archiwum Kuratorji Wileńskiej X Ad. Czartoryskiego	1	827
"	Materiały do dziejów szkolnictwa polskiego	1	828
Loth Jerzy	Wykład geografji ekonomicznej ziem Polski	1	829
Lubicz Władysław	Oko proroka	1	830
Lukrecjusz Tytus	O rzeczywistości	1	831
Lutosławski Winc.	Nieśmiertelność duszy	1	832
"	Praca narodowa	1	833
"	Rozwój potęgi woli	1	834
"	Wojna wszechświatowa. Jej odległe przyczyny i skutki	1	835
Łada Jan	W zaklętym zamczysku	2	836
Łaganowski St.	Geografja gospodarcza ze szczególnem uwzględnieniem Polski	1	837, 838
"	Ziemia w opisach i obrazach	1	839, 840
"	Przez lądy i morza	1	841, 842, 843, 844
Łoziński Władysław	Życie polskie w dawnych wiekach	1	845
Lempicki Stanisł.	Działalność Jana Zamoyskiego na polu szkolnictwa	1	846
Lempicki Zygmunt	Renesans-Oświecenie-Romantyzm	1	847, 848
Łomnicki Jarosław	Z życia mrówek	1	849
Łoś Jan	Pisownia polska	1	850, 851
"	Początki piśmiennictwa polskiego	1	852
"	Zasady ortografji polskiej i słownik ortograficzny	1	853
Machay ks. Ferdyn.	Moja droga do Polski	1	854
Maeterlinck Maur.	Gość nieznany	1	855
"	Mądrość i przeznaczenie	1	856

Maeterlinck Maur.	Skarb ubogich	1	857
„	Życie pszczoł	1	858
Mahrburg Adam	Pisma filozoficzne	2	859
Majchrowicz Franc.	Historja pedagogji	1	860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869
„	Wielka reforma szkolna	1	870, 871
Majewski Erazm	Nauka o cywilizacji I, II, IV	3	872
Majewski Stanisław	Duch wśród materji	1	873
Makarewicz Juljusz	Przebudowa społeczna	1	874, 875.
Małarski Tadeusz	O radjotelegrafji	1	876
Malthus T. R.	Prawo ludności	1	877
Małaczewski Eug.	Koń na wzgórzu	1	878
„	Pod lazuruową strzechą	1	879
Mar S.	Ideały a rzeczywistość	1	880
Marciszewska Po- sadzowa Stefania	Pierwsze rozmowy religijne z małemi dziećmi	1	881
Maricius z Pilzma, Szymon	O szkołach czyli akademjach ksiąg dwoje	1	882, 883, 884, 885, 886
„	Materiały architektoniczne I szkoły powszechne	1	887, 888 889 „
Matuszewski Ignacy	Studja o Żeromskim i Wys- piańskim	1	890
Matzke Stanisław	Nauczanie rysunku przest- rzennego w związku z dzie- jami kultury	1	891
Melchertówna Janina	Jak uczyć się do egzaminu kwalifikacyjnego	1	892
Menotti Corvi An- tonio	Italja współczesna	1	893
Merimée Prosper	Dwór Karola IX-go	1	894

Męczkowska T. i Rychterówna St.	Ćwiczenia z przyrody martwej	1	895
"	Ćwiczenia z przyrody żywej	1	896
"	Metoda Pranga wychowania artystycznego	1	897
Męczkowska T. i Rychterówna St.	Metodyka przyrodoznawstwa	1	898, 899
Męczkowska Teod.	Szkoły mieszane - Koedukacja	1	900, 901
Michalski Władysł.	Przyroda martwa	5	902, 903
Mickiewicz Adam	Bajki i powiastki	1	904
"	Ballady i romanse	1	905, 906
"	Dzieła wszystkie (wyd. T. Pini i M. Reiter)	2	907
"	Grażyna	1	908
"	Konrad Wallenrod	1	909
"	Księgi Narodu i Pielgrzymstwa polskiego	1	910
"	Literatura słowiańska	1	911
"	Konfederaci barscy Jakób Jasiński	1	912
"	Pan Tadeusz	1	913, 914, 915, 916, 917, 918
"	Pisma 1-IV	4	919
"	Sonety krymskie-Farys-Szanfary-Almotenabbi		
"	Ballady i romanse	1	920
"	Wybór listów	1	921
Mickiewicz Adam	Wykłady o literaturze słowiańskiej I—V	5	922
"	Nieznane listy do Konstancji Łubieńskiej	1	923
Mickiewicz Władysł.	Pamiętniki I	1	924
Miecznik Antoni	Cztery dni	2	925
Miklaszewski W.	Nauczycielstwo szkół powszechnych ze stanowiska higieny społecznej	1	926
Mikułowski Włodz.	Pogadanki o zdrowiu dziecka	1	927
Mikułowski-Pomorski Józef	Reforma agrarna w Rosji w roku 1917	1	928, 929

Mikulski Antoni	Przepisy praktyki szkolnej	1	930
Miłobędzki Tadeusz	Szkoła analizy jakościowej	1	931,932
Mirski Józef	Stanisław Szczepanowski jako apostoł edukacji narodowej	1	933
Misky Ludwik	Plastyczne uzmysławianie przedmiotów		
"	Martwa natura	1	934,935
"	Rysunek głowy i figury ludzkiej	1	936
Młynarski Feliks	Reforma ustroju pieniężnego	1	937
Mniszek Helena	Gehenna I—II	2	938
"	Królowa Gizella	1	939
"	Ordynat Michorowski	2	940
"	Pustelnik	1	941
"	Trędowata	2	942
"	Verte	1	943
Modrzewski Andrzej Frycz	O naprawie Rzeczypospolitej	2	944
Mogilnicki Aleksand.	Dziecko i przestępstwo	1	945
"	Ogólne zasady prawa	1	946
Molier	Dzieła I—VI	6	947
Montgomery Anna	Ania z zielonego wzgórza	1	948
Morawski Kazimierz	Czasy zygmunto-wskie na tle prądów odrodzenia	1	949,350
"	Proza i prozaicy w okresie cycerońskim	1	951
"	Rzym i narody	1	952
"	Schyłek literatury rzymskiej	1	953
"	Vergilius Horatius	1	954
"	Walka o język polski w czasach odrodzenia	1	955
Morawski Kazimierz	Zarys literatury rzymskiej	1	956
Morawski Zdzisław	Epilogi Krucjat w XV w.	1	
Morawski Kazimierz	Rzym. Portrety i szkice	1	958
Morawski Zdzisław	Sacco di Roma	1	959
"	Z Odrodzenia włoskiego	1	960
"	Z Rawenny	1	961

Moriolles Hrabia de	Pamiętniki 1789—1833	1	962
Mortkowiczówna J.	Sporty, kino, radjo a.. dobra książka	1	963
Moszczeńska Iza	Czego nie wiemy o naszych synach	1	964
„	Szkolnictwo polskie wobec nowych zadań	1	965
„	Zasady wychowania	1	966
Mościcki Henryk	Generał Henryk Dąbrowski	1	967
„	Pod berłem carów	1	968
„	Pod znakiem Orła i Pogoni	1	969
„	Wernyhora K. Marek	1	970
„	Za co powinniśmy kochać Kościuskę?	1	971, 972
„	Z filareckiego świata	1	973
Müller-Czarnkowa Aldona	Garść doświadczeń z życia gminy szkolnej	1	974
Myers Karol S.	Umysł i praca	1	975
Mysing Oskar	Wróg Napoleona I—II	2	976
Nałkowski Wacław	Geografja fizyczna	1	977, 978
„	Zarys metodyki geografji	1	979, 981, 982, 983, 984
Namysłowski B. i Udziela S.	Podręcznik metodyczny do nauki botaniki	1	985
Naruszewicz Adam	Satyry	1	986
	Nauczanie języka polskiego i arytmetyki na kursach dla dorosłych	1	987
	Nauka czytania i pisania dla dorosłych	1	988
	Nauka Polska	2	989
Nawroczyński Bohdan i Jarosz Jan	Z pierwszego zjazdu dyrektorów gimnazjów państwowych	1	990, 991
Nawroczyński Bohdan	Uczeń i klasa	1	992

Niecko Józef	Jak prowadzić pracę w Kole Młodzieży Wiejskiej	1	993, 994
Niedziałkowski ks. Karol	Czemu dziś w poezji nie mamy słowików?	1	995
"	Wrażenia z pielgrzymki do Ziemi Świętej	1	996
Niedźwiedzki Mikoł.	Dom i szkoła po wojnie	1	997, 998, 999
Niemcewicz Juljan Ursyn	Powrót posła	1	1000
	Śpiewy historyczne	1	1001
	Niemieckie zamierzenia kolonizacji w Polsce	1	1002, 1003
Niewiadomski Eligj.	Wiedza o sztuce na tle jej dziejów	1	1004
Norwid Cyprjan Kamil	Krakus-Wanda	1	1005
Nowicki Władysław	Dzieje instytutu Głuchoniemych i ociemniałych w Warszawie 1817-1917	1	1006
"	Ks. Jakób Falkowski	1	1007
	Nowy Przegląd Literatury i Sztuki I-II	2	1008
Nothdurft O.	Doświadczenia chemiczne	1	1009
Heczko Paweł			
Duchowicz Bronisł.			
Nusbaum-Hilarowicz Józef	Pamiętniki przyrodnika	1	1010
	Szlakami wiedzy	1	1011
	Ochrona przyrody	1	1012
	Opowiadki ucieszne	1	1013
Oraczewski Czesł.	Jak się uczyć	1	1014, 1015
Orkan Władysław	Listy ze wsi	2	1016
Orłowicz Mieczysł.	Ilustrowany przewodnik po Galicji, Bukowinie, Spiszu, Orawie i Śląsku cieszyńskim	1	1017
"	Ilustrowany przewodnik po Grudziądzu	1	1018
"	Ilustrowany przewodnik po Poznaniem	1	1019

Orłowicz Mieczysław	Ilustrowany przewodnik po Toruniu	1	1020
"	Ilustrowany przewodnik po województwie śląskiem	1	1021
Orsza H.	Jak prowadzić biblioteki wędrownie	1	1022
Orsza-Radlińska H.	Studjum Pracy Kulturalnej	1	1023
Orzeszkowa Eliza	Marta	1	1024
"	Nad Niemnem	1	1025
"	Obrazek z lat głodowych	1	1026
"	Ostatnie nowele	1	1027, 1028
"	O żydach i kwestji żydowskiej	1	1029
"	Pamiętniki Wacławy	2	1030
Ossendowki F. Antoni	Płomienna północ	1	1031
	Wśród czarnych	1	1032, 1033 1034, 1035
Osterloff W.	Ewaryst Estkowski	1	1036, 1037
"	Krótką metodyka ogólna	1	1038, 1039
"	Metodyka języka ojczystego	1	1040, 1041 1042
"	Rady i wskazówki pedagogów polskich i obcych dla nauczycieli szkół powszechnych	1	1043, 1044
"	Rozwój umysłu i uczuć dziecka	1	1045, 1046, 1047
"	Wychowanie obywatelskie	1	1048
Ostrowska Bronisław	Książka jutra czyli Tajemnica geniusza drukarni	1	1049, 1050
Ostrowski Jerzy	Żywa szkoła	1	1051
	Oświata Polska R. III	1	1052
	Oświata Pozaszkolna R. I, II, i III	1	1053, 1054, 1055
Paciorkiewicz Maurycy M.	Bossuet i Fénelon		1056
	Pamiętniki I Polskiego Kongresu Rolniczego	2	1058, 1059
	Pamiętnik Zjazdu jubileuszowego Polskiej Macierzy Szkolnej	1	1060
	Panteon literatury wszechświatowej (opr. Antoni Lange i Alfred Tam)	1	1061

Pascal	Myśli	1	1062
Paszkowski Franc.	Książę Józef Poniatowski	1	1063
Pawłowski St. Jakubski A. Fischer A.	Z polskiego brzegu	1	1064
Pawłowski St. i Janelli M.	Polska współczesna	1	1065
Pêche Ks. Jan Ta- deusz	Pedagogika	1	1067
Pestalozzi Henryk	Jak Gertruda uczy swoje dzieci	1	1067, 1068
Petrażycka-Tomicka Jadwiga	Rozmyślenia o sztuce	1	1069
Piasecki E. i Szreiber M.	Harce młodzieży polskiej	1	1070
Piasecki Eugenjusz „	Dzieje wychowania fizycznego Zabawy i gry ruchowe dzieci i młodzieży	1	1071, 1072 1 1073
Piasek Faustyn	Nauka śpiewu metoda trój- dźwiękowa	1	1074
Piątek Jan	Zasady przyzwoitego zach- owania się uczniów szkół śred- nich	1	1075
Pigoń Stanisław	Głosy z przed wieku	1	1076
Pilat Roman	Historja literatury polskiej w wiekach średnich	2	1077
Piniński Leon	Shakespeare	2	1078
Piotrowski Ks. Jan	Zarys psychologii praktycznej	1	1079
Piramowicz Ks. Grzegorz	Powinności nauczyciela Pisarze polscy kresom za- chodnim	1	1080, 1081 1 1082
Platon	Eutyfron—Obrona Sokratesa —Kriton	1	1083, 1084
„	Fajdros	1	1085, 1086 1087

Platon	Fedon	1 1088
"	Gorgjasz	1 1089, 1090
"	Hippjasz mniejszy Hippjasz większy Ijon	1 1091, 1092
"	Protagoras	1 1093, 1094
"	Uczta	1 1095
Plattner Fryderyk	Jak urządzić Izbę w Kole Młodzieży? Pogadanki, odczyty i cykle wykładów na kursach dla do- rosłych	1 1096 1 1097, 1098
Pohoska Hanna	Sprawa oświaty ludu w dobie Komisji Edukacji Narodowej	1 1099, 1100
"	Sprawa oświaty ludu	1 1101, 1102, 1103
Polackówna M.	Atlasy krajoznawcze	1 1104
Poletur Bronisław	Interpretacja lektury w szkole jako środek kształcenia intu- icji	1 1105
"	Rozbiór Pana Tadeusza jako zagadnienie nowej metody	1 1106
"	Polska Oświata Pozaszkolna	1 1107, 1108
Pontoppidan Henr.	Djabieł domowego ogniska	1 1109
"	Ziemia obiecana	1 1110
Popiel Paweł	Pamiętniki (1807—1892)	1 1111
Poprawski Jan	Ustanowienie i znaczenie Ko- misji Edukacji Narodowej	1 1112
"	Poradnik dla samouków T V (Mineralogja i petrografja)	1 1113
Porębowicz Edward	Dante	1 1114
Potocki Wacław	Wojna chocimska Prace Meteorologiczne i Hy- drograficzne	1 1115 1 1116, 1117
Prace Tow. Nauk. Warsz. Wyd. I № 2	Wiersz „Barbary Radziwił- łówny” A. Felińskiego	1 1118
Wojciecki Kazimierz		
Pr. Tow. N. W. Wyd. I № 3 Benni Tytus	Samogłoski polskie	1 1119

Pr. Tow. N. W. Wydz. I № 4. Wojcicki Kazimierz	Historja literatury i poetyka	1	1120
Pr. Tow. N. W. Wydz. I Nr. 5 Wojcicki Kazimierz	Polski ośmiogłoskowiec trocheiczny	1	1121
„ Nr. 6	Wyspiański i Szujski	1	1122
„ Nr. 7 Benni Tytus	Metoda palatograficzna w zastosowaniu do spółgłosek polskich	1	1123
„ Nr. 8 Przychocki Gustaw	Grób Owidjusza w Polsce	1	1124
Pr. Tow. Nauk. Wars. Wydz. I № 9 Gąsiorowska Zofja	Źródła Monachomachji Krasieckiego	1	1125
„ Wydz. II № 4 Szreiber Witold	Badania nad antropologją dzieci chrześcijańskich, żydowskich i karaïmskich w Galicji	1	1126
„ № 5 Boufał Bronisław	Teorja odpowiedzialności organów władzy administracyjnej we współczesnem prawie politycznem	1	1127
„ № 6 Poniatowski Stanisł.	O wpływie błędów obserwacyjnych na wskaźniki antropologiczne	1	1128
„ № 7 Jakubowski Jan	Studja nad stosunkami narodowościowemi na Litwie przed Unją Lubelską	1	1129
„ № 8 Kraushar Aleksan.	W sprawie fundacji naukowej Tow. im. J. A. Jabłonowskiego w Lipsku (1774—1911)	1	1130
„ № 9 Bogusławski Edward	Dowody autochtonizmu i słowian na przestrzeni zajmowanej przez nich w wiekach średnich	1	1131
„ № 10 Lewicki Ludomir	Studja nad Abisynją	1	1132

„ № 11 Wachowski Kazim.	Jomsborg. (Normannowie wobec Polski) w. w. X	1	1133
„ № 12 Konarski Kazimierz	Polska przed odsieczą wie- deńską z 1683	1	1134
„ № 13 Trojanowski Winc.	Rodowód godła herbowego Warszawy	1	1135
„ № 14 Kozłowski Leon	Badania archeologiczne na górze Klin	1	1136
„ № 15 Baliński Leon i Kuratowski Roman	Studja nad dziejami prawa polskiego prywatnego	1	1137
„ № 16 Łodyński Marjan Witold	Uzależnienie Polski od papie- stwa a kanonizacja św. Stani- sława	1	1138
„ № 17 Ganszyniec Ricard.	De Agathodaemone	1	1139
„ № 18 Kraushar Alexsand.	Totemizm w rozwoju dziejo- wym społeczeństw pierwot- nych i jego objawy w gene- zie społeczeństwa polskiego	1	1140
Pr. Tow. Nauk. Warsz. Wydz. III № 1 Weyberg Z.	Syntezy pirogenetycznych glino-krzemianów zasadowych	1	1141
Pr. Tow. N. Warsz. Wydz. III № 3. Eiger Maryan	Topografia zwojów nerwo- wych wewnątrz sercowych u świnki morskiej, myszy białej i człowieka	1	1142
„ № 4 Loth Edward	Badania antropologiczne nad mięśniami murzynów.	1	1143
„ № 6 Poniatowski Stanisł.	Badania antropologiczne nad kością skokową	1	1144
„ № 7 Lewiński Jan	Utwory dyluwialne i ukształ- towanie powierzchni przed- lodowcowej dorzecza Przem- szy	1	1145

Rydlowski Bronisł.	Nr 8	Próba charakterystyki paleobotanicznej dąbrowskiego zagłębia węglowego	1	1146
Roszkowski Wacław i Żebrowska Anzel.	Nr. 9	O budowie pochewek prącia u błotniarek	1	1147
Pawłowski Stanisł.	Nr. 10	Ze studjów nad zlodowaceniem Czarnohory	1	1148
Tur Jan	Nr. 11	Nowe badania nad rozwojem układu nerwowego potworów platyneurycznych	1	1149
Kołodziejczyk January	Nr. 13	Stosunki florystyczne jezior Świtezi	1	1150
Loth-Niemirycz Jadwiga	Nr. 14	Badania anatomiczne i antropologiczne nad kanałem wyrostków poprzecznych	1	1151
Pogorzelski W.	Nr. 15	Badania teoretyczne ilości ciepła, otrzymywanych na kuli ziemskiej	1	1152
Lewiński Jan	Nr. 16	Z morfologii i geografii stepów czarnomorskich	1	1153
Tur Jan	Nr. 17	Badania nad rozwojem <i>Chalcides lineatus</i> Lenck	1	1154
Samsonowicz Jan	Nr. 20	Utwory dewońskie, wschodniej części gór Święto-Krzyżskich	1	1155
Potworowski Gust.	Nr. 21	Studja teratogenetyczne	1	1156
Sumiński Stanisław	Nr. 22	O budowie i rozwoju narządów kopulacyjnych samczych a <i>Anax imperator</i> Leoch	1	1157
Pr. Tow. Nauk Warsz. Wydz. III Nr 23 Maikowski Stanisł.		O wydmach piaszczystych okolic Warszawy	1	1158
Loth Edward	Nr 24	Odmiany tętnicy szyjnej głębokiej i tętnicy szyjnej wstępującej	1	1159

Tur " Jan	Nr 25	„Nić osiowa“, „czop metastomalny“ w rozwoju owocodniowców	1 1160
Wóycicki Zygmunt	Nr 26	Z badań nad Malwowatemi	1 1161
"	Nr 27	Materyły do fauny malakozoologicznej Królestwa Polskiego, Litwy i Polesia	1 1162
Czarnocki Jan	Nr 28	Stratygrafia i tektonika gór Świętokrzyskich	1 1163
Lencewicz Stanisł.	Nr 29	Morfologja doliny Rechy w Alpach Penińskich	1 1164
Malinowski Edmund	Nr 30	Studja nad mieszańcami pszenicy	1 1165
Lewiński Jan i Samsonowicz Jan	Nr 31	Ukształtowanie powierzchni, skład i struktura podłoża dybluwjum wschodniej części Niżu Północno-Europejskiego	1 1166
Biłoszewicz Kazim.	Nr 32	Z badań porównawczych nad ogólną przemianą materji i energii	1 1167
		Preparandy nauczycielskie	1 1168, 1169 1170
Prewost H....		Historja Manon Lescaut i kawalera Des Grieux	1 1171
		Program gimnazjum państwowego. Religja rz.-kat.	1 1173, 1174, 1175
		Program gimnaz. państw. Wydział matematyczno-przyrodniczy	1 1176
		Program nauki w państwowych seminarjach nauczycielskich	1 1177, 1178
		Program nauki w szkołach powszechnych siedmioklasowych	1 1179, 1180
		Program szkoły powszechnej jednoklasowej, czterooddziałowej i dwuklasowej—cztero—i pięciooddziałowej Cz. I—IX	1 1181

	Program geografji, historii, nauki obywatelskiej i higieny na miejskich kursach dla do- rosłych	1	1182
	Program kursów początko- wych dla dorosłych	1	1183
	Program szkoły dla dorosłych i młodocianych	1	1184, 1185
Prus Bolesław	Anielka	1	1186
"	Emancypantki	4	1187
"	Faraon	3	1188
"	Pierwsze opowiadania	1	1189
"	Placówka	1	1190
"	Przewodnik księgarski	1	1191
Przewóska Marja Czesława	Eliza Orzeszkowa w literatu- rze i w ruchu kobiecym	1	1192
Przybyszewski Sta- niław	De profundis	1	1193
"	Homo sapiens		
"	Na rozstaju	1	1194
"	Po drodze "	1	1195
"	W Malstromie "	1	1196
"	Il regno doloroso	1	1197
"	Krzyk	1	1198
"	Mocny człowiek	1	1199
"	"		
"	Wyzwolenie	1	1200
"	"		
"	Święty gaj	1	1201
"	Synowie ziemi	1	1202
"	"		
"	Dzień sądu	1	1203, 1204
"	Zmierzch "	1	1205

Przyłuski Józef	Odrodzenie młodzieży przez prace ręczne	1	1206
"	Szkoła pracy	1	1207
"	Nauka rysunków, rachunków, czytania i t. d. oparta na pracach ręcznych	1	1208
Qeyrat Fryderyk	Gry i zabawy dziecięce	1	1209
Roof H. de	Psychologia elementarna	1	1210
Rachlewicz Bolesław	Młodzież — rycerstwo ducha	1	1211
Radwan Władysław	Postulaty w sprawie ustroju szkolnictwa w Rzplitej Polskiej	1	1212
Radziwiłł Mikołaj-Krzysztof	Peregrynacja do Ziemi Świętej (1582—4)	1	1213
Rais Karol	Patryoci z zakątka	3	1214
Rankowski Feliks i Błaszczyński Kaz.	O prawach i obowiązkach nauczycieli	1	1215
Rączka Stanisław	Nauka śpiewu	1	1216
Regener Fr.	Zarys dydaktyki ogólnej	1	2117
Reiss Józef	Zagadnienia muzyczne	1	1218, 1219
Rej Mikołaj	Spólne narzekania na niedbałość naszą	1	1220
Reymont Wł. St.	Bunt	1	1221
"	Chłopi I-IV	2	1222, 1229
"	Fermenty I-II	1	1223
"	Komedjantka	1	1224
"	Osadzona	1	1225
"	Pęknięty dzwon	1	1226
"	Z ziemi chełmskiej	1	1227
"	Sprawiedliwie	1	1228
"	Ziemia obiecana	2	4230
"	Na zagonie	1	1231
"	Rok 1794 I-II	3	1232
"	Wampir	1	1233
"	Ave Patria	1	1234
"	Marzyciel	1	1235
"	Z ziemi polskiej i włoskiej	1	1236

Reymont Wł. St.	W głębiach	1	1237
"	Na krawędzi	1	1238
Ribot Th	Logika uczuć	1	1239
Rivoli Józef	Ogólny zarys geografji leśnictwa	1	1240
	Rocznik Kursów dla Dorosłych T. I	1	1241, 1242
	" T. II	1	1243
	Rocznik Pedagogiczny Serja 2 T. I	1	1244, 1245, 1246, 1247
	" T. II	1	1248
Radkiewicz Aleksander-Jan	Pierwsza politechnika polska 1825 — 31	1	1249
Radziejewiczówna Marja	Anima vilis	1	1250
"	Atma	1	1251
"	Barbara Tryźnianka	1	1252
"	Barcikowscy	1	1253
"	Byli i będą	1	1254
"	Dewajtis	1	1255
"	Hrywda	1	1256
"	Jaskółczym szlakiem	1	1257
"	Joann VIII 1- 12	1	1258
"	Kądział	1	1259
"	Kwiat lotosu	1	1260
"	Macierz	1	1261
"	Na wyżynach	1	1262
"	Nieoswojone ptaki	1	1263
"	Ona	1	1264
"	Straszny dziadunio	1	1265
"	Z głuszy	1	1266
Rogowska Anna	Jak należy uczyć robót ręcznych, kobiecych w szkołach ludowych wiejskich	1	1227
Rogowski Jan	Mazurzy pruscy	1	1268
Roguska Wanda Ostoja	Przyroda w szkole i domu	1	1269, 1270, 1271, 1272, 1273
Rolland Romain	Jan Krzysztof I-III	3	1274
Ralle Michał	Ateny wołyńskie	1	1275

Ralle Michał	Rzemiennym dyszlem Romantische Novellen (Arium Ticek Breutous)	1 1276 1 1277
Romer Eugenjusz	Geograficzno — Statystyczny atlas Polski	1 1278
„	Atlas Polski współczesnej	1 1279
„	Powszechny atlas geograficz- ny	1 1280
Romer Eugenjusz Danysz-Fleszarowa	Atlas krajoznawczy wojewó- dztwa Warszawskiego	1 1281
Romer Eugenjusz Zakrzewski Stanisł. Pawłowski Stanisł.	W obronie Galicyi Wschod- niej	1 1282
Romer Helena	Jak zdobyliśmy niepodległość	1 1283
Ronikier Bogdan Jaxa	Promienna toń	2 1284,
Rose Adam	Bilans handlowy ziem byłej dzielnicy pruskiej	1 1285, 1286
Rostafiński Józef	Mały botanik	1 1287
Rozwadowski Jan	Ogólne zasady głosowni	1 1288, 1289 1290, 1291
„	O zjawiskach w rozwoju języka	1 1292
Różycki Henryk	Umarła babka w Skawinie	1 1293
Rubczyński Witold	Filozofja życia duchowego	1 1294
Rudnicki Mikołaj	Wykształcenie językowe w życiu i w szkole	1 1295
Rudzińska Marja	Roboty kobiece w szkole powszechnej	1 1296
Rudzki M. P.	Astronomia teoretyczna I-II	2 1297
Rummel Julian	Gdynia — port polski	1 1298
Rusk Robert R.	Pedagogika eksperymentalna	1 1299
Rybarski Roman	Naród jednostka i klasa	1 1300

Rygier H. J. i Apfelbaum-Jabło- nowski—R.	Szkolnictwo w Szwecji	1	1301
Rygier Leon	Wskazówki metodyczne do pierwszych zasad gramatyki języka polskiego	1	1302
Rytel Cezary-Kaz.	Odczyty i pogadanki popularne	1	1303
Rzewuski Henryk	Pamiętki - Soplicy	1	1304
Sadzewiczowa M. i Daszewska Wanda	Metodyka ćwiczeń praktycz- nych do pogadanek	1	1305
Salzman C. G.	Wychowanie wychowawcy Książka mrówcza Samopomoc akademika R. I i II	1 1	1306 1307, 1308
Sandiford Peter	Szkolnictwo angielskie	1	1309
Sarolea Karol	Listy o Polsce	1	1310
Schiller Fryderyk	Dziewica! Orleańska	1	1311
Sempełowska Stef.	Zapomniana karta z dziejów polskiego szkolnictwa Setne rocznice wielkich mę- żów Francji 1921—22 Napoleon —Molière-Watteau- Flaubert. La Fontaine	1 1	1312 1313, 1314
Sewer	U progu sztuki Bratnie dusze	1 1	1315 1316
Shakespeare Wiliam	Król Lir	1	1317
Siedlecki Michał	Jawa Przyroda i sztuka	1	1318
"	Skarby wód	1	1319
Siemieński Lucjan	Portrety literackie III-IV	2	1320
Siemiradzki Józef	Atlas do podręcznika paleon- tologii I	1	1321
"	Podręcznik paleontologii I	1	1322

Sienkiewicz Henryk	Bez dogmatu	1	1323
"	Krzyżacy	1	1324, 1325 1326
"	Quo vadis?	1	1327, 1328
"	Ogniem i mieczem	2	1329
"	Potop	1	1330, 1331
"	Pan Wołodyjowski	1	1332, 1333
"	Rodzina Połanieckich	1	1334
"	W pustyni i w puszczy	1	1335
"	Listy z Afryki	1	1336
"	Listy z podróży	1	1337, 1338
"	Dwie łąki i inne nowele	1	1339
"	Stary sługa—Hania—Szkice węglem—Janko muzykant	1	1340
"	Pisma zapomniane i niewydane	1	1341
Sieroszewski Wacław	Pisma T. I, II, III, IV, VII Nowele	1	1342, 1343 1344, 1345 1348
"	Pisma T. V Powieści chińskie	1	1346
"	" T. VI Z fali na falę	1	1347
"	" T. VIII Na kresach lasów	1	1349
"	" T. IX Ucieczka	1	1350
"	" T. X Zacisze	1	1351
"	" T. XI Beniowski	1	1352
"	" T. XII Ocean	1	1353
"	" T. XIII W szponach	1	1354
Sikora Ludwik	Wpływ nauki ogrodnictwa na rozwój intelektualny, moralny i fizyczny młodzieży szkół średn.	1	1355
Simm Kazimierz	Entomologia I—II	2	1356
Skarga Ks. Piotr	Kazania sejmowe	1	1357, 1358
Skarbek Fryderyk	Pamiętniki Seglasy	1	1359
Simm Kazimierz	Muzeum przyrodnicze	1	1360
Sinko Tadeusz	Antyk Wyspiańskiego	1	1361
Słowacki Juliusz	Pisma I—VI (wyd. J. Kallenbach)	6	1363
"	Dzieła I—II (wyd. Tad. Pini)	2	1362
"	Balladyna	1	1364, 1365
"	Genezis z Ducha	1	1366

Słowacki Juliusz	Jan Bielecki	1	1367
"	Kordjan	1	1368
"	Król Duch	1	1369
"	Marja Stuart—		
"	Zawisza Czarny-Mazepa	1	1370
"	Ojciec zadżumionych		
"	W Szwajcarii	1	1371
"	Ojciec zadżumionych		
"	Piramidy — Na szczycie pi- ramid	1	1372
"	Poezje liryczne	1	1373
"	Wybór listów I	1	1374
—	Słownik języka polskiego (Kozłowiec - Kryński - Niedz- wiedzki)	7	1375
	Słownik ortograficzny (pod- ług autorów Słownika języka polskiego)	1	1376
—	Słownik wyrazów obcych M. Arcta	1	1377
Smith Adam	Badania nad naturą i przy- czynami bogactwa narodów I	1	1378
Smoleński Wład.	Dzieje narodu polskiego		1379
"	Przewrót umysłowy w Polsce w XVIII w.	1	1380
"	Studja historyczne	1	1381
Smolka Franciszek	Szkolnictwo greckie w staro- żytnym Egipcie	1	1382, 1383
Sobeski Michał	Filozofja sztuki	1	1384
Sobiński Stanisław	W obronie prawdy	1	1385
Sokołowski Marjan	O wprowadzeniu ochrony przyrody do nauczania szkol- nego	1	1386
Sosiński W.	Jak zakładać Dom Ludowy i prowadzić Towarzystwo Do- mu Ludowego	1	1387
Sosnowski Kazimierz	Szkoła a zdrowie	1	1388, 1389
Sosnowski Jerzy Jan	Prawda dziejowa 1914-1917	1	1390

Spasowski Władysław	Wzorowe seminarja nauczycielskie	1 1 391
"	Zasady samokształcenia	1 1 392
Spirago Ks. Fr.	Metodyka katolickiej nauki religji	1 1393
	Spis gazet i czasopism Rzeczypospolitej Polskiej	1 1394
Spiller Karol	Konrad porucznik—Gustaw	
Spitzer S.	Metodyka nauki rachunków	2 1395
—	Sprawozdanie C. K. Rady Szkolnej Krajowej o stanie wychowania publicznego w r. szk. 1901 2.	1 1397
—	Sprawozdanie C. K. Rady Szkolnej Krajowej o stanie szkół średnich gal. w roku szk. 1902 3, 1904 5, 1905 6, 1908 9, 1909 10, 1910 11, 1911 12.	1 1398
—	Sprawozdanie C. K. Rady Szkolnej Krajowej o stanie wychowania publicznego w r. szk. 1904 5, 1905 6.	1 1399
—	Sprawozdanie z posiedzeń ankiety	1 1400
—	Sprawozdanie C. K. Rady Szkolnej Krajowej o stanie wychowania publicznego w r. szk. 1906 7, 1907 8.	1 1401
—	" w r. szk. 1909 10 i 1908 9	1 1402
—	" w r. szk. 1910 11 i 1911 12	1 1403
—	Sprawozdanie wniosków zbiórki Daru Narodowego 3-go Maja w r. 1926	1 1404
—	Sprawozdanie za r. 1925 Centr. Zw. Kółek Rolniczych	1 1405

	Sprawozdanie Związku Młodzieży Wiejskiej. Roczn. VII i VIII.	1	1406,1407
	Sprawozdanie z 4-ej konferencji dyrektorów szkół śr. gal. (16 i 17-XII-1912 r.)	1	1408
	Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Akad. Umiejętności R 1925	1	1409
	Sprawozdanie z czynności i posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności R 1926	1	1410
Srebrny Stefan	Komedja attycka V-go wieku przed Chrystusem	1	1411
Stamm Edward	Wartości osobiste	1	1412
Staniewski Tadeusz	Dni strejku szkolnego we Wrześni	1	1413
	Stary pedagog Szkice pedagogiczne	1	1414
Staszic Stanisław	Edukacja z autobiografią autora	1	1415
	Statystyka szkolna Cz. I	1	1417
Stebelski Antoni	Potęga Polski w 1930 r.	1	1418
Sterzyński Tadeusz	Pierwszy zjazd bibliofilów polskich	1	1419
Stępowski Marjan	Praca oświatowa pozaszkolna u obcych i u nas	1	1420
Strasburger Edward	Krótki przewodnik do zajęć praktycznych z botaniki mikroskopowej	1	1421,1422
Straszewski Maur.	Filozofia św. Augustyna na tle epoki	1	1423

Strowski Formaht	Obraz literatury francuskiej w XIX w.	2	1424
Strzelecki Adam	Sejm z r. 1905	1	1425
Strzemeska J. i M. Weryho	Metoda wychowania przed- szkolnego	1	1426
	Studjum Pracy Społeczno- Oświatowej	1	1427
Studnicki Władysł.	Polityka Rosji względem szkolnictwa zaboru rosyjskie- go	1	1428
Sujkowski Antoni	Geografia ziem dawnej Polski	1	1429
Sulgustowska Marja Dunin	Slojd	1	1430
Sully Jakób	Dusza dziecka	1	1431
Sureń H.	Automasaż w obrazach	1	1432, 1433, 1434, 1435
Surzycka Chałubiń- ska Jadwiga	Szkoła czystości życia	1	1436
Surzyński Miecz.	Streszczony wykład polifonii i form muzycznych	1	1437, 1438, 1439, 1440
Swietla Karolina	Z naszych walk i bojów. Oczarowana	1	1441
"	Ostatnia pani Głogowska	1	1442
Synoradzki Michał	W czepcu się urordził	1	1443
Syrokomla Władysł.	Janko cmentarnik	1	1444
"	Kęs chleba	1	1445
"	Ułas	1	1446, 1447
"	Urodzony Jan Dęboróg	1	1448, 1449
Szafer Władysław	Ogrody szkolne	1	1450, 1451
Szajnocha Karol	Jadwiga i Jagiello	7	1452
"	Szkice historyczne V, VI, VII, XI, XII	5	1453

Szalit Edward	Podręcznik higieny publicznej i szkolnej	1	1454
Szandlerowski Antoni	Pisma T.I	1	1455
Szarski Stanisław	Mitologja klasyczna w poezji Kochanowskiego	1	1456
Szawleski Miecz.	Wychodźstwo polskie w Stanach Zjednoczonych Ameryki	1	1457
Szczepanowski St.	Myśli o odrodzeniu narodowym	1	1458, 1459
Szczepański Jan	Kultura klasyczna w zarysie	1	1460, 1461 1462
Szczepański Zdzisł.	Podręcznik badań chemicznych, drobnowidowych i bakteriologicznych	1	1463
Szelągowski Adam	Dzieje powszechne i cywilizacji I	1	1464
„	Historja nowoczesna	1	1465
„	Historja nowożytna	1	1466
„	Najstarsze drogi z Polski na Wschód	1	1467
„	Obrazy z dziejów Polski	1	1468
„	Walka o Bałtyk	1	1469
„	Z zagadnień dydaktyki historii	1	1470, 1471
Szczesny Wacław	Szkolnictwo zawodowe Rzplitej Polskiej	1	1472
	Szkoły dokształcające	1	1473
Szober Stanisław	Zasady nauczania języka polskiego	1	1474, 1475 1476
Szpotański Stanisł. i Pietraszkiewiczówna Stanisława	Materiały do historii Tow. Filomatów I—II	2	1477
Szpyrkówna M. H.	Godzina bije	1	1478, 1479

Szuman Henryk	Wspomnienia berlińskie i poznańskie 1848 r.	1	1480
Szumański Teofil	Zasady kartografji	1	1481
Szweykowski Zygm.	„Lalka“ Bolesława Prusa	1	1482
Szydłowski Tadeusz	Wit Stwosż w świetle naukowych i pseudonaukowych badań	1	1483
Szyjkowski Marjan	Dzieje komedji polskiej w zarysie	1	1484
„	Dzieje nowożytnej tragedji polskiej	1	1485
„	Współczesna literatura polska	1	1486
Szymański Adam	Szkice	1	1487
Śliwiński Artur	Jan Karol Chodkiewicz	1	1488
„	Maurycy Mochnacki	1	1489
„	Powstanie styczniowe	1	1490
„	Stefan Batory	1	1491
Śliwiński F.	Oddziaływanie wychowawcze na młodzież w wieku szkolnym	1	1492
Śnieżek Jan Dyakowski Bohdan	Historja naturalna	1	1493
Świdorski Bohdan	Budowa geologiczna Karpat pokuckich	1	1494
Świechowski M.	Żywiół polski na ziemiach litewskich	1	1495, 1496
Świętochowski Al.	Źródła moralności	1	1497
Tadd J. Liberty	Nowe drogi wychowania artystycznego	1	1498
Tagore Rabindra- nath	Głodne kamienie Gora	1 1	1499 1500

Tagore Rabindra-nath	Opowiadania	1	1501
	Rozbicie	1	1502
„	Sadhana—Szept duszy—Zbłąkane ptaki	1	1503
	Wspomnienia—Błyski Bengalu	1	1504
Taine H.	O metodzie	1	1505
Talko Hryncewicz J.	Człowiek na ziemiach naszych	1	1506
Tańska M.	Sprawa chełmska	1	1507
	Zabawy rytmiczne dla dzieci	1	1508
Taraśkiewicz B.	Bieloruskaja hramatyka dla szkół	1	1509
Targowski Józef	Biali i kolorowi	1	1510
Tarnowski Władysław	Historja literatury angielskiej	1	1511
	Krzysztof-Marlowe	1	1512
Taub Szymon	Spostrzeżenia nad pogodą w szkołach powszechnych i średnich	1	1513
	Teatr Ludowy R XVIII	1	1514
Tetmajer Kazimierz	Janosik Nędza Litmanowski	1	1515
	Przerwa Maryna z Hrubego	1	1516
	„ Na skalnem Podhalu	1	1517
	„ Poezje	1	1516
Titchener E. B.	Początki psychologii	1	1517, 1518, 1510, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524
Tokasz Wacław	Komisja Edukacyjna i Uniwersytet Jagielloński	1	1525
	Sprzysiężenie Wysockiego i noc listopadowa	1	1526
Tolstoj L. N.	Soczinienija cz. 4 Pedagogiczieskija statji	1	1527
Törngren L. M.	Podręcznik gimnastyki	1	1528

Trampczyński Włodzimierz	Albania i Macedonia	1 1529
Tretiak Józef	Adam Asnyk jako wyraz swojej epoki	1 1530
„	Finis Paloniae!	1 1531
Trentowski Bronisł.	Chowanna	1 1532, 1533
Troskołański Tad.	Zarys historii literatury powszechnej	1 1534
Trzeciakówna Paul.	Nauczanie przyrody w klasie IV szk. powszech.	1 1535
Turczynowicz S. i Tillinger T.	Konieczność budowy drogi wodnej przez Polesie	1 1536, 1537
Turgieniew J.	Z zapisek myśliwego	1 1538
Twąrdowski Kazim.	O istocie pojęć Tydzień Szkoły Pracy	1 1539 1 1540
Tync Stanisław	Nauka moralna w szkołach Komisji Edukacji Narodowej	1 1541
Ujejski Józef	Antoni Malczewski	1 1542
—	Ustawy Komisji Edukacji Narodowej	1 1543, 1544
—	Ustrój władz szkolnych i organizacja szkolnictwa	1 1545, 1546
Vallery-Radot René	Pasteur	1 1547, 1548
Wachholz Leon	O zaburzeniach umysłowych u dzieci i młodzieży	1 1549
Wanczura Alojzy	Szkolnictwo w Starej Rusi	1 1550
„	Wskazania metodyczne do nauki historii w szkole powszechnej	1 1551, 1552
Warcholik Stanisł.	Śląsk Cieszyński i jego odrodzenie narodowe	1 1554

Wasilewski Leon	Finlandja	1	1555
Wasilewski Zygm	Jan Kasprowicz	1	1556
"	Seweryn Goszczyński	1	1557
Weigel Kasper	Rachunek wyrównawczy	1	1558
Weinfeld Ignacy	Rocznik Polski	1	1559
"	Tablice statystyczne Polski	1	1560
Weininger Otton	Płeć i charakter	1	1561
Wereszczyński A. i Kucharski W.	Wiadomości o Polsce współ- czesnej	1	1562, 1563
Weryho Marja	Jak zacząć dzień w wieku przedszkolnym	1	1564
"	Zabawy i zajęcia dziecięce	1	1565, 1566
Wetekamp W.	Samodzielność i radość twór- cza w nauce i wychowaniu	1	1567
Weyberg Zygmunt	Krystalografia opisowa	1	1568
Weychert Szyma- nowska Wł.	Język polski	1	5569
	Nauczanie dorosłych czytania i pisanie	1	1570
Weyssenhoff Józef	Noc i świt	1	1571
"	Soból i panna	1	1572
	Wiek XIX sto lat myśli pol- skiej T. I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX	1	1573
	Wierchy R I.	1	1574
Wierzbicki Andrzej	Prawda o Górnym Śląsku	1	1575
Wierzbński Maciej	Stach Wichura	1	1576
Wierzbowski Teodor	Szkoły parafjalne w Polsce i na Litwie za czasów Komisji Edukacji Narodowej	1	1577, 1578
Wiśniewski Tadeusz	Metody i zadania współcze- snej socjologii roślin	1	1579

Witkiewicz Stanisław	Mysli Chrześcijaństwo i katechizm	1 1580 1 1581
Witkowska Helena	Dzieje ustroju Polski w zarysie	1 1582
„	Z dziejów ludzkości	1 1583
Witkowska Helena i Krzyżanowska W.	Wodzowie narodu	1 1584
Witkowska Helena i Sawicki Ludomir	Nauka o Polsce współczesnej	1 1585, 1586 1587, 1588
Witwicki Władysław	Psychologia I	1 1589, 1590
Włodek Józef	Argentyna i emigracja	1 1591
Wojciechowski Konstanty	Dzieje literatury polskiej	1 1592
„	Henryk Sienkiewicz	1 1593
„	Piotr Skarga	1 1594
Wojnowicz Feliks	Nauczanie robót z drewna	1 1595
Wojno Zofja	Zarys anatomji, fizjologii i higieny	1 1596, 1597 1 1598, 1599
—	Wolna Wszechnica Polska	1 1600
Woroniecki O. Jacek	Katolicka etyka wychowawcza	1 1601
„	Okolo kultu mowy ojczystej	1 1602
Wóycicki Kazimierz	Obraz w nauczaniu języka ojczystego i literatury	1 1603, 1604
Wóycicki Zygmunt	Obrazy roślinności Królestwa Polskiego z III, V, VI, VII, XII	1 1605
Wróblewski Konrad	Żubr puszczy białowieskiej	1 1606
Wybranowski Aleksander	Ongi w dworach i dworach szlacheckich	1 1607
Wydźga Bohdan	Mickiewiczowskie 44	1 1608, 1609
Wyrobek Zygmunt	Harcierz w polu	1 1610

Wysocki Generał	Pamiętnik z czasów kampanji węgierskiej	1	1611
Wypiański Stanisł.	Dzieła	1	1612
„	Wesele	1	1613
Zabłocki Franciszek	Sarmatyzm	1	1614
Zabojecka Marja	Powieść o duszy polskiej	1	1615
Zachariewicz Julian	Adam Mickiewicz, Polska i Stany Zjednoczone Ameryki	1	1616
Zahorski Jan	Dzieje Polski chronologicznie ułożone	1	1617
Zajączkowski Stanisław	Władysław Łokietek	1	1618
Zakrzewski Stanisł.	Bolesław Chrobry Wielki	1	1619
Zaleski Stefan	Elementarz Towarzystwa Szkoły Ludowej	1	1620
Zapolska Gabryela	Córka Tuśki	1	1621
„	Fin-de-sieclistka	1	1622
„	I Swinks przemówi...	1	1623
„	I tacy bywają...	1	1624
„	Jak tęcza	1	1625
„	Janka	1	1626
„	Jeden dzień z życia Róży	1	1627
„	Kaśka Karjatyda	1	1628
„	Kobieta bez skazy	1	1629
„	Krzyż Pański	1	1630
„	Małaszka	1	1631
„	Menażerja ludzka	1	1632
„	Modlitwa Pańska	1	1663
Zapolska Gabryela	Nieśmiertelniki	1	1634
„	O czym się nawet myśleć nie chce	1	1635, 1636
„	O czym się nie mówi	1	1637
„	„One“	1	1638
„	Pani Dulska przed sądem	1	1639
„	Pan policmajster Tagiejew	1	1640
„	Przedpiekle	1	1641

Zapolska Gabryela	Przez moje okno	1	1642
"	Rajski ptak	1	1643
"	Sezonowa miłość	1	1644
"	Staska	1	1645
"	Szałeństwo	1	1646
"	Szmat życia	1	1647
"	Śmierć Felicjana Dulskiego	1	1648
"	Utwory dramatyczne	1	1649
"	We krwi	1	1650
"	Wodzirej	1	1651
Zaruski Marjusz	Na morzach dalekich	1	1652
"	Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	1	1653
—	Zarys programu pracy Centr. Zw. Kółek Rolniczych	1	1654
Zarzecki Lucjan	Charakter i wychowanie	1	1655
"	Dydaktyka ogólna	1	1656, 1657 1658
"	Nauczanie matematyki początkowej I—II	1	1659, 1660 1661, 1652
"	Szkola pracy	1	1663, 1664
"	Wstęp do pedagogiki	1	1665, 1666
Zarzycki W.	Nauka pływania	1	1667
	Zbiorowe Metodyka wycieczek krajoznawczych	1	1668
	" Mikołaj Kopernik	1	1669
	1927 " Rocznik Polski	1	1670
Zdrojewski Eug.	Szkolnictwo polskie poza granicami państwa	1	1671
"	Szkolnictwo polskie na obczyźnie	1	1672
Zieliński Tadeusz	Idea Polski w dziełach Sienkiewicza	1	1673
"	Z ojczystej niwy	1	1674
Zieliński Tadeusz i Srebrny Stefan	Literatura starożytnej Grecji epoki Niepodległości I	1	1675
Ziemnowicz Miecz.	Problemy wychowania współczesnego	1	1676

Znamiecki Florjan	Wstęp do socjologii	1	1677
	Z zagadnień wychowania narodowego (Cykl wykładów)	1	1678
Żeromski Stefan	Aryman mści się—Godzina	1	1679
"	Bicze z piasku	1	1680
"	Charitas	1	1681
"	Duma o hetmanie	1	1682
"	Międzymorze	1	1683
"	Mogiła	1	1684
"	O Adamie Żeromskim	1	1685
"	Opowiadania	1	1686
"	Pomyłki	1	1687
"	Popioły	3	1688
"	Powieści o udułym Walgierzú	1	1689
"	Promień	1	1690
"	Przedwiośnie	1	1691
"	Rozdziobią nas kruki, wrony	1	1692
"	Róża	1	1693
"	Sen o szpadzie i sen o chlebie	1	1694
"	Snobizm i postęp	1	1695
"	Sułkowski	1	1696
"	Szyfrowe prace	1	1697
"	Turoń	1	1698
"	Uciekła mi przepióreczka...	1	1699
"	Uroda życia	1	1670
"	Utwory powieściowe	1	1671
"	Wczoraj i dziś I—II	1	1702
"	Wiatr od morza	1	1703, 1704
"	Wierna rzeka	1	1705
"	Wszystko i nic	1	1706
Żółtowski Adam	Filozofja Kanta	1	1708, 1709
Żukiewiczowa Zofja	Wychowanie przedszkolne	1	1710
Żukowski Ks. Jan	W krainę dziecka	1	1711
Żychliński Ks. Bolesław	Wychowanie młodzieży w czystości obyczajów	1	1712
Życzyński Henryk	Studjum o powieści rzymskiej Sienkiewicza Quo vadis	1	1713

100.

Kuratorjum wydało orzeczenia na Zorganizowanie z dniem 1 września 1927 r. publicznych szkół powszechnych.

W pow. brzeskim:

1)	1-klasowej	w Łyszczykach,	gm. tejże
2)	1	w Zamszanach,	" małoryckiej
3)	1	w Trościanicy,	" ratajczyckiej
4)	1	w Bohodzinkach,	" zycińskiej

w pow. drohiczyńskim:

5)	1-klasowej	w Zatużu,	gm. drohiczyńskiej
6)	1	w Haliku,	" wołowskiej

w pow. kamień-koszyrskim:

7)	1-klasowej	w Nabruskach,	gm. borowieńskiej
8)	1	w Teklinie,	" chocieszowskiej
9)	1	w Mostyszczach,	" "
40)	1	w Podrzeczu,	" "
11)	1	w Podrzeczu,	" kamień-koszyrskiej
12)	1	w Lubieszowie,	" lubieszowskiej
13)	1	w Wólce Lubieszowskiej,	" "
14)	1	w Łucie,	" Soszyczyńskiej
15)	1	w Radoszynie	" "
16)	1	w Tobołach	" uchryńskiej
17)	1	w Czerwiszczach-Nowych	" "

w powiecie kossowskim:

18)	1-klasowej	w Niwach,	gm. piaskowskiej
19)	1	w Hatowieckiem,	" "
20)	1	w Lisiczycach,	" "
21)	1	w Hoszczewie,	" kossowskiej

w pow. łuninieckim:

22)	1-klasowej	w Roźdzałowiczach,	gm. chotyńieńskiej
23)	1	w Borowcach	" kożangródzkiej
24)	1	w Bereźniakach,	" lewińskiej
25)	1	w Srebrnicy,	" łunińskiej

w pow. pińskim:

26)	1-klasowej	w Juchnowiczach	gm. brodnickiej
27)	1	w Frankopolu	" "
28)	1	w Ludynowiczach	" "
29)	1	w Matodylczykach	" lemieszewickiej
30)	1	w Knubowie	" "
31)	1	w Chrapinie	" moroczańskiej
32)	1	w Mutwicy	" "
33)	1	w Rudce	" porzeckiej
34)	1	w Hankowiczach	" żabczyckiej
35)	1	w Mołodkowiczach	" "

w pow. prużańskim:

36)	1-klasowej	w Zarzecu	gm. berezo-kartuskiej
37)	1	w Stasiukach	" rudnickiej
38)	1	w Dawidowiczach	" sieleckiej

w pow. Sarneńskim:

39)	1-klasowej	w Ostrowiu	gm. rafałóweckiej
40)	1	w Sopaczowie	" "
41)	1	w Łukach	" włodziemieckiej

w pow. stolińskim:

42)	1-klasowej	w Kółkach	gm. berezowskiej
43)	1	w Ćmieniu I,	" radczyckiej
44)	1	w Wieleniczach	" chorskiej

Ponadto wydało jeszcze orzeczenia na przekształcenie z dniem 1 września 1927 r. publicznych szkół powszech.

w pow. brzeskim:

- 1) 1-klasowej w Kosiczach, gm. tejże na 2-klasową.

w pow. drohiczyńskim:

- 2) 1-klasowej, w Bałandyczach, gm. odryżyńskiej na 2 klasową.

w pow. Kamień-Koszyrskim:

- 3) 2-klasową, w Werchach, gm. borowieńskiej na 3 klasową.

w pow. kosowskim:

- 4) 1-klasowej w Kowalach, gm. różańskiej na 2-klasową

w pow. sarnieńskim:

- 5) 2-klasowej w Cepcewiczach Wielkich gm. horodzieckiej na 3 klasową.

- 6) 2-klasowej w Strzelsku gm. lubikowickiej na 3 klasową.

101.

RUCH SŁUŻBOWY

w Szkolnictwie Średnim Kuratorjum Okr. Szk. Pol.

w r. szk. 1927/28.

ZWOLNIENIA.

1. **Patryk Witold** naucz. j. niem. Gimn. Państw. w Baranowiczach, dekretem Min. W. R. i O. z dnia 9.VII-1927 r. Nr. II-925/27 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927.

2. **Sztarkmanowa Ernestyna** naucz. j. polskiego w Gimn. Państwow. w Baranowiczach, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-9133/27 z dnia 21.VIII-1927 została zwolniona z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927.

3. **Pesten Edward** naucz. j. franc. w Gim. Państw. im. R. Traugutta w Brześciu n.B. dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-9676/27 z dn. 20.VII-1927 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dn. 31.VIII-1927 roku.

4. **Pajakówna Karolina** naucz. ćwiczeń cielesnych Gimn. Państw. im. Traugutta w Brześciu n.B. dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-12089/27 z dnia 9 lipca 1927 została zwolniona z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927.

5. **Gaweł Kazimierz** naucz. j. polskiego Gimn. Państw. w Baranowiczach dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-10639/27 z dnia 28.V-1927 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927.

6. **Łukasiewicz Jerzy** naucz. jęz. niem. Gimn. Państw. w Baranowiczach dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13972|27 z dnia 9.VII-1927 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31.VIII-1927.

7. **Chamuła Wincenty** naucz. jęz. polskiego Gimn. Państw. w Nieświeżu, dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13976|27 z dnia 9.VII-1927 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927.

8. **Drużyłowski Włodzimierz** naucz. j. łacińskiego Gimn. Państw. w Pińsku, dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13974|27 z dn. 9.VII-1927 r. został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927 r.

9. **Wais Władysław** naucz. historii Gimn. Państw. w Pińsku, dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13975|27 z dn. 9.VII-1927 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927 roku.

10. **Płończyńska Leontyna** naucz. rysunków Gimn. Państw. w Prużanie, dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13971|26 z dn. 9.VII-1927 została zwolniona z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927 r.

11. **Brydak Henryk** naucz. j. niem. Gimn. Państw. im. Sienkiewicza w Sarnach, dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13978|27 z dnia 9.VII-1927 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927.

12. **Solawa Michał** naucz. historii i geografii Gimn. Państw. w Prużanie, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-9293|27 z dn. 19.VIII-1927 r. został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 15 października 1927 r.

13. **Prędko Michał** naucz. j. polskiego Gimn. Państw. w Prużanie dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-9677|27 r. z dnia 19.VIII-1927 r. został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927 r.

14. **Stępień Stanisław** naucz. j. polskiego Gimn. Państw. w Sarnach, dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-14154|27 z dnia 9.VII-1927 r. został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927 r.

15. **Lech Jan** naucz. j. polskiego Gimn. Państw. w Prużanie dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-8711|27 z dn. 16.VIII-1927 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1927 r.

PRZENIESIENIA.

1. Bigalke Edmund — naucz. matematyki Gimnazjum Państw. w Brześciu n.B. pismem Kuratorjum O. S. P. № II/13466/27 r. w dniu 5.VIII.1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Pińsku z dn. 1 września 1927 r.

2. Kumor Józef naucz. historii Gimn. Państw. w Brześciu n.B. pismem Kuratorjum O.S.P. Nr. II/13468/27 z dn. 5.VII.1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Pińsku z dn. 1.IX-1927 r.

3. Stefańska Emilja naucz. j. niemieckiego Gimn. Państw. w Brześciu n.B. pismem Kuratorjum O. S. P. N.II/13467/27 z dn. 5.VII.1927 r. została przeniesiona na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Sarnach z dniem 1-go września 1927 r.

4. Ćwikiewicz Mikołaj naucz. historii Gimn. Państw. w Brześciu n.B. pismem Kuratorjum O.S.P. Nr. II-13464/27 z dn. 5.VII-1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Nieświeżu, z dn. 5.VII-1927 r.

5. Grzędzińska Marja naucz. j. polskiego Gimnazj. Państw. w Brześciu n.B. pismem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13463/27 r. dn. 4.VII-1927 r. została przeniesiona na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Baranowiczach z dn. 1.IX-1927 r.

6. Sianos Stanisław naucz. j. polskiego Gimnazjum Państw. w Brześciu n.B. pismem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13465/27 r. z dn. 5.VII-1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Nieświeżu, z dn. 31 sierpnia 1927 r.

7. Gomoliński Franciszek naucz.-matem. Gimnazjum Państw. w Brześciu n.B. pismem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-13459/27 r. dn. 5.VII-27 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Łunińcu z dniem 1.IX-27 r

8. Kiwalle Aleksander naucz. matem. Gimn. Państw. w Łunińcu, pismem Kuratorjum O.S.P. Nr. II-13475/27 z dn. 5.VII-1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Brześciu n.B. z dn. 1.IX-1927 r.

9. Dąbrowski Zygfryd naucz. j. niem. Gimn. Państw. w Prużanie, pismem Kuratorjum O.S.P. Nr. II-13469/27 z dn. 3.VII-1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Baranowiczach (urlop do świat) z dn. 1 września 1927 r.

10. Mackiewiczowa Zofja naucz. j. polskiego Gimn. Państw. w Sarnach, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-14281/27 z dn. 1.X-1927 r. została przeniesiona na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Suwałkach z dn. 1 października 1927 r.

11. Ewa Czerwidowa naucz. j. polskiego Gimnazjum Państw. w Suwałkach, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-14281/27 z dn. 1.X-1927 została przeniesiona na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Brześciu n.B. z dn. 1 października 1927 r.

12. Tomaka Franciszek naucz. geografji i historii Państw. Seminarjum Naucz. w Prużanie, dekretem Kuratorjum O. S. P. Nr. II-16735/27 z dn. 11.VIII-1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimnazjum Państw. im. A. Mickiewicza w Prużanie z dniem 1-go września 1927 r.

13. Jawdyńska Natalja naucz. j. franc. Gimn. Państw. im. Konopnickiej w Łomży, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-12465/27 z dn. 5 września 1926 r. została przeniesiona na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Brześciu n.B. z dn. 1 września 1927 r.

13. Hofmanowa Wanda naucz. j. niemieckiego Gimn. Państw. im. K. Brzostowskiego w Suwałkach, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-13679/27 z dn. 26.IX-1927 została przeniesiona na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Brześciu n.B. z dn. 1 września 1927 r.

14. Hofman Edward dyrektor państw. seminarjum nauczycielskiego męskiego im. Piramowicza w Suwałkach, dekretem Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. II-11608/27 z dnia 26 sierpnia 1927 r. został przeniesiony do pełnienia obowiązków dyrektora gimnazjum państwowego im. R. Traugutta w Brześciu n.B. z dniem 1 września 1927 r.

16. Leitgeber Zdzisław naucz. historii Gimn. Państw. w Nakle, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-21545/27 z dn. 5.X-1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Brześciu n.B. z dniem 15-go września 1927 r.

17. **Ostrzeniewski Ludwik** naucz. fizyki Gimn. Państw. im. Begera w Poznaniu, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-12445/27 z dnia 7 września 1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Sarnach z dniem 1 września 1927 r.

18. **Maciurzyński Adam** naucz. j. polskiego Liceum Krzemienieckiego, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-10405/27 z dnia 29 lipca 1927 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państwowego w Brześciu n/B. od dnia 1 września 1927 roku.

19. **Ryflo Marja** naucz. rysunków Gimn. Państwowego w Nieświeżu, reskryptem Min. W. R. i O. P. Nr. II-33890/27 z dn. 27.IX-1927 została przeniesiona na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Prużanie z dn. 1.IX-1927 r.

20. **Sikorski Tadeusz** naucz. fizyki Gimn. Państw. w Prużanie, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-14604/27 z dn. 7.X-1927 został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gimn. Państw. w Baranowiczach.

Przeniesienie w stan spoczynku.

1. **Szychowski Józef** naucz. fizyki Gimn. Państw. w Sarnach dekretem Kuratorjum Nr. II-13165/27 z dn. 1.VII-1927 r. został przeniesiony w stan spoczynku z dniem 1 września 1927 r.

MIANOWANIA.

1. **Budzyńska Eustachja**, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-12617/27 z dnia 7 września 1927 została mianowana tymczasową nauczycielką j. polskiego w Gimn. Państw. im. A. Mickiewicza w Prużanie z dn. 1 września 1927 r.

2. **Despinois Apolinary**, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-10993/27 z dnia 10 sierpnia 1927 został mianowany tymczasowym nauczycielem j. polskiego w Gimn. Państw. im. A. Mickiewicza w Prużanie z dniem 1 września 1927 r.

3. **Dąbrowski Roman**, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-12282/27 z dnia 3 września 1927 został mianowany tymczasowym nauczycielem matematyki w Gimn. Państw. w Brześciu n/B. z dniem 1 września 1927 r.

4. **Wickłowa Olga**, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-14107/27 z dniem 29 września 1927 r. została zamianowana tymczasową nauczycielką jęz. francuskiego w Gimn. Państw. im. R. Traugutta w Brześciu n/B. z dniem 15-go września 1927 r.

5. **Stefańska Zofja**, dekretem Min. W. R. i O. P. Nr. II-12883/37 z dn. 14.IX-27 r. została mianowana tymczasową nauczycielką ćwiczeń cielesnych i robót ręcznych w Gimn. Państw. im. Kr. Jagielly w Łunińcu z dniem 1 września 1927 r.

URLOPY.

1. **Borysiukowi Władysławowi** naucz. przyrodoznawstwa Gimn. Państw. w Brześciu n.B., Ministerstwo W. R. i O. P. pismem Nr. II-9678/27 z dnia 17.VII-1927 udzieliło dwumiesięcznego płatnego urlopu od dnia 1 września 1927 do dnia 31 października 1927.

2. Chodkowskiemu Szczepanowi	nauczycielom Gimnaz. Państw. w Brześciu n.B. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem Nr. II-9916/27 z dnia 29.VII-1927 udzieliło płatnych urlopów na rok szkolny 1927/28, celem pełnienia obowiązków nauczycielskich w Gimn. Ż. P. M. S. w Brześciu n.B.
3. Aleksiejewowej Marji	
4. Spytkowskiemu Stanisł.	
5. Czajkowskiemu Tadeusz.	
6. Żylińskiej Eugenji	

7. **Sikorskiemu Tadeuszowi** naucz. fizyki Gimn. Pań. w Baranowiczach Min. W. R. i O. P. pismem Nr. II-4604/27 dnia 7.X-1927 r. udzieliło płatnego urlopu na rok szkolny 1927-28, celem pełnienia obowiązków nauczycielskich w Gimnazjum T-wa Szk. Średniej w Stolpcach.

8. **Grzędzińskiej Marji** naucz. j. polskiego Gimn. Państw. w Baranowiczach. Kuratorjum O. S. B. pismem Nr. II-13463/27 z dnia 5-VIII-1927 r. udzieliło płatnego urlopu na rok szkolny 1927-28, celem pełnienia obowiązków nauczycielskich w Gimn. T-wa Szk. Śr. w Stolpcach.

9. **Dąbrowskiemu Zygfrydowi** naucz. j. niem. Gimn. Państw. w Baranowiczach Kuratorjum O. S. P. pismem Nr. II-13469/27 z dn. 5-VII-1927 r. udzieliło płatnego urlopu na rok szkolny 1927/28 celem pełnienia obowiązków nauczycielskich w Gimn. T-wa Szk. Średniej w Stolpcach.

Seminarjum Nauczycielskie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 28 lipca 1927 r. № I-13470/27 przeniosło p. Tadeusza Sankiewicza, tymczasowego nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego w Krzemieńcu, na równorzędne stanowisko w państwowym seminarjum nauczycielskim w Prużanie z ważnością od dnia 1 sierpnia 1927 r.

2) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 14 września 1927 r. № I-15778/27 mianowało p. Juljana Linka, nauczyciela szkoły ćwiczeń państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie, nauczycielem tegoż seminarjum z ważnością od dnia 1 października 1927 r.

3) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 17 września 1927 r. № I-15780/27 przeniosło p. Felksa Szczepańskiego, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego w Nieświeżu, na równorzędne stanowisko w państwowym seminarjum nauczycielskim w Prużanie z ważnością od dnia 1 września 1927 r.

4) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 17 września 1927 r. № I-15774/27 mianowało p. Walerjana Czykła, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie mianowanego na rok szkolny 1926/27, nauczycielem tegoż seminarjum z ważnością od dnia 1 września 1927 r.

5) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 6 października 1927 r. № I-17583/27 przydzieliło p. Mieczysława Piwowarczyka, nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Kobryniu, za jego zgodą do państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Prużanie na okres roku szkolnego 1927/28.

Inspektoraty szkolne.

1) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dn 28 sierpnia 1927 r. № I-13790/27 zwolnił z posady p. Stanisława Gulbina, inspektora szkolnego w Baranowiczach, z dniem 30 września 1927 r. na

podstawie art. 115 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. R. P. N 21 poz. 1164) i równocześnie przeniósł w stan spoczynku na podstawie art. 98 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 6 ex 1924 poz. 46).

2) Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego rozporządzeniem z dnia 13 września 1927 r. № I-11560/27 zwolniło z posady Feliksa Broślawskiego, urzędnika inspektora szkolnego w Drohiczynie, z dniem 30 września 1927 r. na podstawie art. 116 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. № 21 poz. 164).

3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 24 września b. r. № I-16714/27 pszeniósł w drogę konkursu na podstawie art. 52 ustawy z dnia 17-go lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. R. P. Nr. 21 p. 164) p. Stanisława Jankowskiego, inspektora szkolnego w Bielsku Podlaskim, na równorzędne stanowisko w Drohiczynie Poleskim.

RUCH SŁUŻBOWY

nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych

w pow. brzeskim:

Zamianowani od dnia 1-go sierpnia 1927 r.

1. Pycia Tomasz, nauczycielem 1 kl. publ. szkoły pow. w Jodłówce.
2. Burzym Kazimierz nauczycielem 1 kl. publ. szkoły pow. w Niecholstach.
3. Próchnik Józef, nauczycielem 1 kl. publ. szkoły pow. w Iwacznowiczach.
4. Chudzikówna Jadwiga, nauczycielką 2 kl. publ. szkoły pow. w Holi.
5. Płachażowa Adela z O. S. Lubelskiego nauczycielką 1 kl. publ. szkoły pow. w Czerniach.
6. Pancewiczówna Jadwiga nauczycielką 3 kl. publ. szkoły w Stradeczu.
7. Pastuszczyk Jan-Tadeusz nauczycielem 7 kl. publ. szkoły pow. w Kamieńcu-Litewskim.

od dnia 1-go września 1927 r.

8. Żowerowa Jadwiga z Kuratorjum Lubelskiego naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześciu.
9. Mazurówna Zofja naucz. 11 kl. publ. szkoły powsz. w Rożkowie.

10. Chlebicki Wojciech naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w w Dąbku.
11. Nawarecki Tadeusz nacz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Tomaszówce.
12. Dadejówna Katarzyna naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Szczerbowie.
13. Koziar Mikołaj naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Orłance.
14. Strassman Sara naucz. 7 kl. publ. szkoły powszech. w Brześciu.
15. Grochowska Janina, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześciu.
16. Szwedówna Czesława, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Klukowiczach.
17. Mackiewiczówna Eugenia, z Kuratorjum Białostockiego, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Ostromeczewie.
18. Wejtkówna Zofja, z Kuratorjum wileńskiego, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześciu.
19. Stechówna Julja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Łańskiej.
20. Kotuniak Franciszek, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Zamszanach.
21. Katyńska Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Stawiszczach.
22. Sowianka Jadwiga, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kosiczach.
23. Tomaszewska Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Orzechowie.
24. Czernek Franciszek, z Kuratorjum Lubelskiego, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześciu.
25. Czernekowa Stanisława, z Kuratorjum Lubelskiego naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześciu.

od dnia 16-go września 1927 r.

26. Miska Jan-Kanty naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Stawach.
27. Terej Aleksander, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Domaczewie.

od dnia 1-go października 1927 r.

28. Kowałowczanka Marja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Stawach.
29. Radwański Tadeusz, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Czernianach.

W pow. drohiczyńskim.

Zamianowani od dnia 1-go sierpnia 1927 r

30. Kalinowska Anna, z O. S. Warszawskiego, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Popinie.

31. Szarek Józef, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Haliku.

32. Komarówna Emilja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Snitowie.

od dnia 1-go września 1927 r.

33. Pita Józef, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Zawieluwju.

34. Romańska Bronisława naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Woławlu.

35. Kowalczyk Bolesław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kokorycy.

36. Masny Józef, naucz. 6 kl. publ. szkoły powsz. w Homsku.

37. Schreiberówna Bronisława, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Klonkach.

38. Ha newaldówna Helena, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kremnie.

39. Malinowska Marja z O. S. Warszawskiego, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Zawerszu.

40. Hebdówna Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Subotach.

od dnia 16-go września 1927 r.

41. Wydrówna Karolina 1 kl. publ. szkoły powsz. w Markowiczach.

42. Czekańska Stanisława, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Lachowiczach:

43. Hanusówna Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Karłowiczach.

W pow. kamień-koszyrskim.

Zamianowani od dnia 1 września 1927 r.

44. Cabajewski Romuald, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Radoszynie

45. Grochocki Zygmunt, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Mostyszczu.
46. Czechorowska Anna, naucz. 2 kl. publ. szkoły w Rzeczy.
47. Matuszewska Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Czorucu.
48. Kustroń Franciszek, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. Borownie.
49. Ziegler Tadeusz, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Kamieniu-Kosz.
50. Wolski Bolesław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Podrzeczu.
51. Solarczyk Władysław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Niewierzu.
52. Majsnerówna Franciszka, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Grywie.
53. Łańcucki Włodzimierz, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Nabruskach.
54. Krzyszkowska Aniela, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Wólce-Lubieszowskiej.
55. Preiss Andrzej, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Teclinie.
56. Tulejowa Matylda, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Lackwischu.
57. Tabakiernikówna Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Czerwiszczu-Nowem.
58. Szychlińska Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Tobołkach.
59. Mielecka Walerja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powszechnej w Borkach.
60. Gesing Wilhelmina, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Kamieniu-Kosz.
61. Kurzeja Tadeusz, naucz. 7 kl. publ. szkoły powszechnej w Kamieniu-Kosz.

w pow. kobryńskim:

Zamianowani od dnia 1 sierpnia 1927 r.

62. Glogierowa Zofja, naucz. 7 kl. publ. szkoły powszechnej w Kobryniu.
63. Ostrowski Wiktor, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Gruszcze.
64. Zalewska Sabina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Korczcach.

65. Sadza Franciszek, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Starej-Wsi.
66. Rybałtowska Albina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Chodynicach.

od dnia 1 września 1927 r.

67. Wojtczakówna Salomea, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Siechnowiczach.
68. Budzówna Magdalena, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Stepankach.
69. Kasprzykówna Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Stryju.
70. Psikusówna Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Jurkowszczyźnie.
71. Czyżewska Feliksa, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Jurkowszczyźnie.
72. Sajewiczówna Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Worotyniczach.
73. Kuleszyna Hanna-Walerja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Krupeczycach.
74. Kuśnierz Eugenjusz, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Oniskowiczach.
75. Sacewiczówna Apolinarja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Chydrach.
76. Stokłosówna Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Lelikowie.

od dnia 16 września 1927 r.

77. Stalanka Marja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powszechnej w Pszenajach.
78. Surowiec Bolesław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Radostowie.
79. Mleczkówna Kazimiera, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Żołuchowie.

W pow. kosowskim:

Zamianowani od dnia 1 września 1927 r.

80. Wilczyńska Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Szczytnie.

81. Wątróbska Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powszechnej w Woroniłowiczach.
82. Harłówna Olga, naucz. 2 kl. publ. szkoły powszechnej w Bliźnie.
83. Kalitówna Stefanja, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Telechanach.
84. Miksa Franciszek, naucz. 7 kl. publ. szkoły powszechnej w Różanie.
85. Kowalski Jan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Sieradowie.
86. Pudółko Mieczysław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Hrywdzie.
87. Jackow Piotr, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Bajkach.
88. Kapryan Ludwik, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Hołowiecku.
89. Tymoszczuk Eustachy, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Rzeczkach.

W pow. łuninieckim:

Zamianowani od dnia 1 sierpnia 1927 r.

90. Schellerówna Stanisława, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Rokitnie.
91. Berych Zdzisław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Ługach.
92. Klimek Franciszek, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Lubaczynie.
93. Zmysłowski Karol, naucz. 1 kl. publ. szkoła powszechnej w Nowosiółkach.
94. Buczekówna Józefa, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Puziczach.
95. Tropiejko Walerjan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Cnej.
96. Czarnecki Zygmunt, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Łunińcu.
97. Sidorówna Olga, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kruhowiczach.
98. Chabior Adam, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Bereźniakach.
99. Kasprzyk Henryk, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Hancewiczach.

od dnia 1 września 1927 r.

100. Szmydówna Antonina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Działłowiczach.
101. Pita Franciszka, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Bostyniu.
102. Kukułka Jadwiga, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Lubaszewie.
103. Wodniczka Marja naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Srebrnicy.
104. Skalińska Stefanja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Jażwinkach.
105. Wołoszynówna Zofja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Borowcach.
106. Tymkowicz Jan, naucz. 2 kl. publ. szkoły powszechnej w Czudzinie.
107. Lewandowiczówna Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Luboniu.
108. Wojtaniowa Franciszka, naucz. z O. S. Łódzkiego 1 kl. publ. szkoły powsz. w Mokrowie.
109. Naumowiec Grzegorz, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Mikaszewiczach.
110. Jurek Jan, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Łachwie.
111. Pawlik Władysław-Stanisław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Rachowiczach.
112. Przeniesławski Stefan, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Łachwie.
113. Sołtysiak Leon, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Morszczyńowiczach.
114. Śpiewak Karol-Franciszek, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Meleśnicy.
115. Kowaliczko Marjan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Czołóncu.

od dnia 16-go września 1927 r.

116. Kübler Żdzisław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Sienkiewiczach.
117. Baranowski Stefan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Sytnicy.

W pow. pińskim

Zamianowani od dnia 1 września 1927 r.

118. Mikusińska Eugenia, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Mołodkowiczach.

119. Żymiakówna Aniela, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Rudce-Wielem.
120. Koniuszowa Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Merczycach.
121. Sowińska Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Mutwicy.
122. Pająkówna Antonina, nacz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Sieliszczu.
123. Iwańska Helena, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Zielinie.
124. Zgłobiszówna Aleksandra, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Bezechlebiczach.
125. Jelonek Mieczysław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Ludynowiczach.
126. Skulska Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Twardówce.
127. Golik Władysław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Zadubiu.
128. Nykonówna Joanna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Tobołkach.
129. Samecka Stanisława, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Płoszczewie.
130. Szmaj Edward, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Dubczycach.
131. Kaczmarczykówna Antonina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Łoziczach.
132. Glińska Zofja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Swarycewiczach.
133. Rytwińska Aleksandra, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Botowie.
134. Konarska Anna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Terebeniu.
135. Godulanka Józefa, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Olszance.
136. Kielasiak Józef, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Borowie.
137. Pawnyk Mikołaj, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Małych-Ciołkówiczach.
138. Bilówna Wanda, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Bohuszewie.
139. Olesiówna Helena, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Pohoście-Zahorodz.
140. Żochowska Florentyna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Wólce-Pinkowickiej.

- 141. Potapczuk Mikonon, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Posieniczach.
- 142. Szydłowski Zygmunt, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Wielatyczach.
- 143. Strackiewicz Paweł, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Lemieszczewiczach.

od dnia 16-go września 1927 r.

- 144. Lenochowa Stefanja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Chojnie.

W pow. prużańskim.

Zamianowani od dnia 1-go sierpnia 1927 r.

- 145. Ocepianka Kazimiera, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Koladyczach.
- 146. Konieczny Stanisław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Narutowiczach.
- 147. Kuleszanka Tatjana, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kociołkach.
- 148. Żaczek Leon, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Dawidowiczach,
- 149. Gibuła Feliks, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Osowcach.
- 150. Marcjan Adam, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Borkach.
- 151. Springwald Wiktor, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Działhelcu.
- 152. Musiał Teofil, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Halenach.
- 153. Suwała Marcin, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Podkrajcu.
- 154. Kwapisz Jan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Panasewiczach.
- 155. Gwiazda Józef, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Hawryłkowiczach.

od dnia 1-go września 1927 r.

- 156. Dreścikówna Franciszka, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Chwałowie.
- 157. Trepówna Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Krynicy.

158. Tomakówna Aniela, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Suchopolu.
159. Laskówna Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Pieniążkach.
160. Kalitówna Helena, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Suchopolu.
161. Wołoszyn Tadeusz, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Poddubnie.
162. Malinowska Marja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Międzylesiu.
163. Wyżżanka Aleksandra z O. S. Białostockiego, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Krasnem-Siole.
164. Ostrowska Marja-Bogusława, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Orańczycach.
165. Hankiewiczówna Anna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Moszkowiczach.
166. Liszajówna Sabina, naucz. 1 kl. publ. szkoły państw. w Kozłach.
167. Marczuk Jan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Bakunach.
168. Hankiewiczowa Zenaida, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Szczerczewie

w pow. sarnieńskim.

Zamianowani od dnia 1-go września 1927 r.

169. Buczyńska Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Osowiku.
170. Barylska Emilja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Andrundze.
171. Bochenkówna Stanisława, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Cepcewiczach.
172. Hendzelówna Marja, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Rokitnie.
173. Heyman Stanisław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Rafałowie.
174. Żmudziński Zygmunt, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Jeziorze.
175. Pazdrówna Marja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Kołkach.
176. Kowalska Klementyna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Sochach.
177. Gubernatówna Stanisława, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Karasinie.

178. Rzezicka Marja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Lubikowiczach.
179. Jandówna Marja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Antonówce.
180. Gibadło Marjanna, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Strzelsku.
181. Skutówna Jadwiga, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Sielcu.
182. Bodnarówna Stefanja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Ostach.
183. Jachówna Helena, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Rokitnie.
184. Watychówna Helena, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Rokitnie.
185. Proniszynówna Antonina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Ostrowie.
186. Warzeszanka Julja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Sopaczowie.

od dnia 16-go września 1927 r.

187. Sobkowiakówna Irena, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Tomaszgrodzie.
188. Konkol Maksymiljan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Hraniach.
189. Bigajówna Stefanja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Lubikowiczach.
190. Bergerówna Jadwiga, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Rokitnie.
191. Thielówna Stefanja, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Horodnie.

w pow. stolińskim.

Zamianowani do dnia 1-go sierpnia 1927 r.

192. Malkiewiczówna Wilhelmina, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Płotnicy.
193. Podwińska Zofja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Białohuszy.

od dnia 1-go września 1927 r.

194. Kolackówna Kazimiera, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Horodnem.
195. Tatarówna Helena, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Wysocku.

196. Paczosówna Julja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Mańkiewiczach.
197. Szpondrówna Józefa, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Udryku.
198. Garłówna Felicja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Rublu.
199. Kluzówna Katarzyna, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Ladcu.
200. Prileńska Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Buchliczu.
201. Długoszówna Elżbieta, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Olmanach.
202. Dryj Fryderyk, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kołkach.
203. Ziębianka Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Janiszczu.
204. Stryczniewiczówna Władysława, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Stachowie.
205. Perczyszynówna Natalja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Strudze.
206. Bessarabówna Aniela, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Kołodnie.
207. Mularczukówna Helena, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Widziborze.
208. Piotrowska Helena, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Turach.
209. Suwajówna Marja, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Płotnicy.
210. Zajacówna Emilja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Terebieżowie G.
211. Lipska Anna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Horodyszczu.
212. Szyguła Edward, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Korotyczach.

W pow. brzeskim:

przeniesienie z dniem 1-go września 1927 r.

- 1) Jazwińska Seweryna, do pow. Sarneńskiego
- 2) Zaremska Anastazja, do pow. stolińskiego
- 3) Borkowska Julja, do pow. pińskiego
- 4) Korcyłówna Aleksandra do O. S. Wileńskiego
- 5) Skotnik Arnold, do O. S. Łódzkiego
- 6) Nikończuk Stefan do pow. baranowickiego

W pow. baranowickim

przeniesiona z dniem 1 sierpnia 1927 r.

7. Wichmanówna Marja do pow. prużańskiego.

przeniesieni z dniem 16 sierpnia 1927 r.

8. Dworakowski Franciszek do pow. łuninieckiego

z dniem 1-go września 1927 r.

9. Starostka Kazimierz do pow. pińskiego
10. Dworakowska Zofja do pow. łuninieckiego
11. Sławik Jan do pow. drohiczyńskiego
12. Soroka Stanisław do O. S. Białostockiego
13. Grochociński Stefan do O. S. Łódzkiego
14. Dudzińska Helena do O. S. Lubelskiego
15. Ks. Zawadzki Edward do O. S. Białostockiego

W pow. drohiczyńskim

przeniesieni z dniem 1 sierpnia 1927 r.

16. Kruszczyński Franciszek do O. S. Białostockiego

z dniem 1 września 1927 r.

17. Banasiówna Ludmiła do pow. brzeskiego
18. Obrocka Stefanja do O. S. Wileńskiego

W powiecie Kamień-Koszyrskim

przeniesieni z dniem 1 września 1927 r.

19. Cesarewicz Tadeusz do pow. baranowickiego
20. Nowicki Wilhelm do pow. łuninieckiego
21. Nowicka Michalina do pow. łuninieckiego
22. Szychlińska Janina do pow. sarnieńskiego

W powiecie kobryńskim

przeniesieni z dniem 1 sierpnia 1927 r.

23. Gryckich Dymitr do pow. sarnieńskiego
24. Chyczewski Kazimierz do O. S. warszawskiego

z dniem 1 października 1927 r.

- 25. Piwowarczykowa Marja do pow. prużańskiego
- 26. Łuszczewska Irena do O. S. warszawskiego

W powiecie kosowskim

przeniesieni z dniem 1 sierpnia 1927 r.

- 27. Rowdał Wincenty do pow. brzeskiego

z dniem 1 września 1927 r.

- 28. Zaborska Jadwiga do pow. nieświeskiego

W pow. łuninieckim

przeniesieni z dniem 1 września 1927 r.

- 29. Folta Franciszek do O. S. Pomorskiego
- 30. Pięciak Henryk do O. S. Białostockiego

z dniem 1 października 1927 r.

- 31. Garboś Piotr do O. S. Warszawskiego

W pow. nieświeskim

przeniesieni z dniem 1 sierpnia 1927 r.

- 32. Solczakowa Marja do pow. brzeskiego
- 33. Iżykowski Franciszek do pow. stołpeckiego

z dniem 1 września 1927 r.

- 34. Solczak Edward do pow. brzeskiego
- 35. Popowicz Stanisław do pow. stolińskiego
- 36. Popowiczowa Bronisława do pow. stolińskiego
- 37. Hulpowski Szulc Gustaw do O. S. Wileńskiego
- 38. Sztafińska Zofja do O. S. Śląskiego
- 39. Ryżewska Anna do O. S. Wileńskiego
- 40. Zieliński Stefan do O. S. Lubelskiego
- 41. Wasilewska Helena do O. S. Białostockiego

W powiecie pińskim

przeniesieni z dniem 1 września 1927 r.

42. Ks. Bohusz Kazimierz do pow. baranowickiego

43. Chrzanowa Janina do pow. drohiczyńskiego

44. Jaworska Helena do pow. stolińskiego

45. Malanowska Stefanja do pow. stolińskiego

46. Kralówna Wilhelmina do O. S. Śląskiego

47. Kasperkiewicz Juljan do O. S. Lubelskiego

W powiecie prużańskim

przeniesieni z dniem 16 sierpnia 1927 r.

48. Szykulska Stanisława do O. S. warszawskiego

z dniem 1 września 1927 r

49. Leszczyńska Marja do O. S. Białostockiego

50. Tomaszewska Janina do O. S. Białostockiego

51. Rasiewiczowa Alicja do O. S. Białostockiego

52. Szajnowski Fabjan do pow. kosowskiego.

53. Chełhowski Tadeusz do pow. brzeskiego.

z dniem 1 października 1927 r.

53. Starkowa Czesława do O. S. Warszawskiego.

w pow. sarnieńskim

przeniesieni z dniem 1 sierpnia 1927 r.

54. Strojnowska Jadwiga do pow. brzeskiego.

55. Tarnowska Maja do pow. brzeskiego.

z dniem 1-go września 1927 r.

56. Rutkiewiczówna Wanda do pow. nieświeskiego

57. Płanetówna Zofja do pow. stolińskiego

58. Grzesikowa Zofja do pow. brzeskiego

59. Sankowska Helena do O. S. Wołyńskiego.

z dniem 1-go października 1927

60. Zubrzycka Leonila do O. S. Warszawskiego

w pow. stolińskim

przeniesieni z dniem 1 września 1927

- 61. Leszczakowa Wacława do pow. kobryńskiego.
- 62. Wypych Romuald do pow. łuninieckiego
- 63. Janasik Edmund do pow. pińskiego
- 64. Kamiński Józef do O. S. Białostockiego
- 65. Jasiński Eugenjusz do O. S. Warszawskiego

z dniem 16 września 1927

- 66. Orłowska Aniela do pow. łuninieckiego

w powiecie stołpeckim

przeniesieni z dniem 1 sierpnia 1927

- 67. Kruszewski Franciszek do O. S. Warszawskiego

z dniem 1 września 1927

- 68. Pokorska Teodora do pow. brzeskiego
 - 69. Rady Marja do pow. brzeskiego
 - 70. Piwowarski Marcin do pow. brzeskiego
 - 71. Kopiński Alfons do O. S. Warszawskiego
-

102.

BIBLIOGRAFJA.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego zawiadamia, że nakładem Zakładów Wydawniczych M. Arcta w Warszawie (Nowy Świat 35) wydany został:

M. Arcta „Słownik Ortograficzny” wydanie III, poprawione i uzupełnione przez prof. Stanisława Szobera. Cena: broszury zł. 10, w miękkiej oprawie płóciennej złotych 12.

Jest to najobszerniejszy z istniejących słowników tego rodzaju, bo zawiera na 356 stronicach trzyszpaltowych przeszło 60.000 wyrazów. Przytem wyrazy są nietylko podzielone na zgłoski, wskazujące, jak przenosić, lecz mają dodane końcówki najważniejszych odmian gramatycznych przypadków, czasów liczb. Tych końcówek jest przeszło 150.000.

W poprzednich wydaniach, pisownia była zastosowana podług zasad „Wielkiego Słownika” Kryńskiego i Karłowicza. Obecnie jest wprowadzona pisownia według uchwał Polskiej Akademji Umiejętności z roku 1918, a więc obowiązująca w całej Polsce.

M. Arcta „Słownik Ortograficzny” może oddać szkolnictwu znaczne usługi i to zarówno nauczycielstwu, jak i uczniom.

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego 7.50 zł.

Redaktor Dziennika Urzędowego **Jan Bobka.**

Adres Redakcji i Administracji Brześć n|B. — Kuratorjum.

Tłoczono w Drukarni **Literackiej** w Brześciu nad Bugiem
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego